

ubezpieczenia

Ogólne
warunki ubezpieczenia
indywidualne podróże
Kontynenty

ubezpieczenie
indywidualnych
podróży zagranicznych

indeks IND/16/01/01

więcej / niż standard

ROZDZIAŁ I

Postanowienia ogólne

---

§ 1

1. Niniejsze Ogólne warunki ubezpieczenia indywidualnych podróży Kontynenty, zwane dalej „OWU”, stosuje się do umów ubezpieczenia zawieranych pomiędzy AXA Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A., zwanym dalej „Towarzystwem”, a osobami fizycznymi, prawnymi lub jednostkami nieposiadającymi osobowości prawnej, ale posiadającymi zdolność prawną.
2. Umowa ubezpieczenia może być zawarta na warunkach uzgodnionych przez Strony odmiennych od postanowień niniejszych OWU.

§ 2

Ilekroć w niniejszych OWU używa się wymienionych poniżej terminów, należy przez to rozumieć:

- 1) **amatorskie sporty letnie i zimowe** – sporty uprawiane rekreacyjnie w warunkach letnich lub zimowych w wyznaczonych do tego miejscach (na stokach, trasach, akwenach), przez które rozumie się: narciarstwo, snowboard, surfing, windsurfing, kitesurfing, a także wszelkiego rodzaju zajęcia teambuldingowe (np. paintball);
- 2) **ambulatorium** – zakład lecznictwa otwartego, w którym z wykorzystaniem wykwalifikowanego zespołu lekarskiego i pielęgniarskiego udzielana jest pomoc medyczna w zakresie diagnostyki i leczenia; w rozumieniu niniejszych OWU pojęcie to nie obejmuje domu opieki, hospicjum, ośrodka leczenia uzależnień, ośrodków sanatoryjnych i uzdrowiskowych, prewentoriów oraz centrów i ośrodków rehabilitacyjnych;
- 3) **bagaż podróży** – przedmioty stanowiące własność Ubezpieczonego lub znajdujące się w jego posiadaniu podczas podróży zagranicznej, służące do użytku osobistego; bagażem podróży są także pojedyncze rzeczy przewożone w formie upominku;
- 4) **bilet** – dokument podróży wydany przez przewoźnika lotniczego, promowego, autokarowego lub w jego imieniu, zawierający warunki umowy przewozu, zawiadomienia oraz odcinki dotyczące podróży i pasażera, z zastrzeżeniem iż w przypadku biletu lotniczego jest to bilet komunikacji lotniczej na trasie międzynarodowej (również bilet łączony) lub krajowej, a w przypadku biletu promowego lub autokarowego jest to bilet na trasie międzynarodowej; w przypadku zakupu biletu w formie elektronicznej dokumentem podróży jest potwierdzenie zawierające numer biletu oraz jego cenę;
- 5) **Centrum Alarmowe** – jednostka organizacyjna, zajmująca się w imieniu Towarzystwa organizacją i świadczeniem Ubezpieczonemu usług assistance określonych w niniejszych OWU oraz likwidacją szkód;

- 6) **choroba nowotworowa** – schorzenie polegające na niekontrolowanym rozroście tkanki danego narządu; schorzenie może mieć charakter przewlekły, może również objawić się objawami ostrymi, pojawiającymi się nagle;
- 7) **choroba przewlekła** – choroba mająca długotrwały przebieg, trwająca zwykle miesiącami lub latami, leczona w sposób stały lub okresowy;
- 8) **choroba tropikalna** – choroba wywołana przez organizmy patogene charakterystyczne dla stref podzwrotnikowych i równikowych;
- 9) **ekspedycja** – zorganizowana wyprawa mająca na celu zrealizowanie wytyczonych zadań o charakterze sportowym bądź naukowym;
- 10) **impreza turystyczna** – co najmniej dwie usługi turystyczne tworzące jednolity program i objęte wspólną ceną, jeżeli usługi te obejmują nocleg lub trwają ponad 24 godziny albo jeżeli program przewiduje zmianę miejsca pobytu; do imprez turystycznych zalicza się również pobyty w wynajętych domach lub mieszkaniach (apartamentach) wakacyjnych;
- 11) **koszty leczenia** – niezbędne z medycznego punktu widzenia i udokumentowane koszty leczenia Ubezpieczonego, który podczas podróży zagranicznej musiał poddać się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem;
- 12) **koszty rezygnacji z podróży** – koszty określone w umowie uczestnictwa lub umowie rezerwacji w imprezie turystycznej lub koszty biletu, które zostają potrącone Ubezpieczonemu przez biuro podróży lub przewoźnika, lub wynajmującego dom lub mieszkanie (apartament), w związku z rezygnacją z biletu lub z udziału w tej imprezie, oraz dodatkowe koszty transportu powrotnego do RP lub kraju rezydencji w przypadku przerwania imprezy turystycznej;
- 13) **kraj rezydencji** – kraj inny niż RP, w którym Ubezpieczony jest aktualnie objęty ubezpieczeniem społecznym na podstawie zezwolenia na osiedlenie się lub obywatelstwa;
- 14) **leczenie ambulatoryjne** – udzielanie, przez działających zgodnie z prawem świadczeniodawców, świadczeń zdrowotnych osobom niewymagającym leczenia w warunkach całodobowych lub całodziennych;
- 15) **leczenie stomatologiczne zachowawcze** – leczenie próchnicy, leczenie zmian martwiczych, leczenie kanałowe, wymiana uszkodzonych wypełnień, leczenie chorób dziąseł (paradentozą, usuwanie kamienia);
- 16) **nagle zachorowanie** – powstały w sposób nagły i niespodziewany stan chorobowy, zagrażający życiu lub zdrowiu Ubezpieczonego, wymagający udzielenia natychmiastowej pomocy medycznej;
- 17) **następstwo choroby przewlekłej lub nowotworowej** – powstałe w sposób nagły, po przekroczeniu granicy RP lub kraju rezydencji, nasilenie (zaostrenie) choroby przewlekłej lub nowotworowej o ostrym przebiegu, wymagające natychmiastowej pomocy lekar-

skiej, w związku z którym nastąpiła konieczność poddania się leczeniu przed zakończeniem podróży zagranicznej;

- 18) **nieszczęśliwy wypadek** – nagle zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, w następstwie którego Ubezpieczony, niezależnie od swej woli, doznał trwałego uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub zmarł;
- 19) **osoba bliska:**
- a) współmałżonek, konkubent, konkubina, dzieci (również przysposobione), rodzeństwo, rodzice, teściowie, dziadkowie, wnuki i osoby przysposobione, synowa, zięć,
  - b) inne osoby dorosłe podróżujące wspólnie z osobą małoletnią (dzieckiem), pod warunkiem że istnieje między nimi a dzieckiem pokrewieństwo,
  - c) w przypadku kosztów rezygnacji z imprezy turystycznej lub jej przerwania, kosztów rezygnacji z biletu za osobę bliską uważa się również współuczestnika podróży, który jest objęty tą samą umową zgłoszenia, umową rezerwacji i zakwaterowany jest w tym samym hotelu i w tym samym pokoju co Ubezpieczony, ma wspólny bilet z Ubezpieczonym na ten sam lot;
- 20) **osoba towarzysząca** – osoba odbywająca podróż wraz z Ubezpieczonym i wskazana przez niego do towarzyszenia mu w trakcie leczenia lub transportu;
- 21) **osoba wezwana do towarzyszenia** – osoba bliska Ubezpieczonemu zamieszkała w RP lub kraju rezydencji, wskazana przez niego, która w przypadku braku osoby towarzyszącej przyjedzie do miejsca zdarzenia i będzie towarzyszyła Ubezpieczonemu w trakcie leczenia;
- 22) **osoby za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność** – dzieci własne lub przysposobione Ubezpieczonego, dzieci własne lub przysposobione małżonka Ubezpieczonego, wnuki Ubezpieczonego;
- 23) **pobyt w szpitalu** – leczenie w szpitalu trwające nieprzerwanie co najmniej 24 godziny;
- 24) **podróż zagraniczna** – pobyt Ubezpieczonego poza granicami RP i krajem rezydencji, który rozpoczyna się od momentu przekroczenia przez Ubezpieczonego granicy RP lub kraju rezydencji i kończy się z chwilą powrotu Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji;
- 25) **praca fizyczna** – podjęcie lub wykonywanie przez Ubezpieczonego czynności w celu zarobkowym bez względu na podstawę prawną zatrudnienia, z wyjątkiem pracy kierowców autokarów i pracy umysłowej (biurowej, naukowej itp.); pracą fizyczną w rozumieniu niniejszych OWU jest również działalność niezarobkowa, np. wolontariat, praktyki zawodowe w warsztacie lub fabryce; jeżeli praca Ubezpieczonego ma charakter pracy fizycznej i jednocześnie pracy umysłowej, przyjmuje się, że Ubezpieczony wykonuje pracę fizyczną;

- 26) **rabunek** – zabór mienia z zastosowaniem przemocy fizycznej lub groźby natychmiastowego jej użycia wobec Ubezpieczonego bądź z doprowadzeniem go do nieprzytomności lub bezbronności;
- 27) **rodzinna forma ubezpieczenia** – minimum 3 osoby objęte ochroną ubezpieczeniową (1 osoba dorosła + 2 dzieci lub 2 osoby dorosłe + 1 dziecko), maksimum 6 osób (2 osoby dorosłe + 4 dzieci); dzieci – osoby od 1. dnia do 18. roku życia;
- 28) **składka** – kwota, którą Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić na rzecz Towarzystwa z tytułu umowy ubezpieczenia;
- 29) **sporty ekstremalne** – dyscypliny sportowe, których uprawianie wymaga ponadprzeciętnych umiejętności, odwagi i działania w warunkach dużego ryzyka, a w szczególności sporty powietrzne (takie jak skoki ze spadochronem, skoki z wysokich budynków lub skał, paralotniarstwo, szybownictwo, pilotowanie jakichkolwiek samolotów silnikowych) oraz kolarstwo górskie, speleologia, skoki narciarskie, jazda po muldach, skoki akrobacyjne na nartach, heliskiing, uprawianie narciarstwa lub snowboardu poza trasami zjazdowymi do tego wyznaczonymi;
- 30) **sporty wysokiego ryzyka** – uprawianie następujących sportów: sporty motorowe (quady, skutery śnieżne i inne pojazdy lądowe), sporty motorowodne (jazda na skuterze wodnym, nartach wodnych, motorówkach i inne sporty wodne, w których wykorzystywane są pojazdy motorowe), jazda konna, polo, myślistwo, nurkowanie z aparatem powietrznym, rafting lub inne sporty wodne uprawiane na rzekach górskich, wspinaczka wysokogórska, skalna, skałkowa, sztuki walki i wszelkiego rodzaju sporty obronne, trekking uprawiany na wysokości powyżej 3000 m n.p.m.;
- 31) **sprzęt sportowy** – sprzęt, który jest własnością Ubezpieczonego, związany z dyscypliną sportu, którą Ubezpieczony będzie uprawiał podczas podróży zagranicznej; za sprzęt sportowy uważa się: narty do uprawiania wszelkich odmian narciarstwa z butami, deskę do uprawiania snowboardu i wszystkich jego odmian z butami, deskę do uprawiania surfingu i wszystkich jego odmian wraz z żaglem (windsurfing) lub latawcem (kitesurfing), rower, specjalistyczny sprzęt używany do nurkowania wraz z ekwipunkiem;
- 32) **stan nietrzeźwości** – stan, w którym zawartość alkoholu we krwi Ubezpieczonego przekracza 0,5 promila albo prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość lub zawartość alkoholu w 1 dm³ wydychanego powietrza przekracza 0,25 mg lub prowadzi do stężenia przekraczającego tę wartość;
- 33) **Strony** – AXA Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. z siedzibą w Warszawie i Ubezpieczający;
- 34) **suma ubezpieczenia** – górny limit odpowiedzialności Towarzystwa ustalony na poszczególne ryzyka;
- 35) **szpital** – działający zgodnie z odpowiednimi przepisami prawa zakład opieki leczenia zamkniętego, którego zadaniem jest

świadczenie przez wykwalifikowaną kadrę pielęgniarską i lekarską całodobowej opieki medycznej, leczenie i wykonywanie zabiegów chirurgicznych; w rozumieniu niniejszych OWU za szpital nie uważa się ośrodka opieki społecznej, ośrodka dla psychicznie chorych, hospicjum, ośrodka leczenia uzależnień od alkoholu, narkotyków, leków i innych, ośrodka sanatoryjnego, ośrodka wypoczynkowego, ośrodka SPA, a także ośrodka rehabilitacji;

- 36) **Towarzystwo** – AXA Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. z siedzibą w Warszawie;
- 37) **trwały uszczerbek na zdrowiu** – trwałe uszkodzenie ciała Ubezpieczonego spowodowane nieszczęśliwym wypadkiem objętym ubezpieczeniem, przy czym przez trwałe uszkodzenie ciała rozumie się trwały ubytek struktury i funkcji narządu lub kończyny;
- 38) **Ubezpieczający** – osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej, ale posiadająca zdolność do czynności prawnych, zawierająca umowę ubezpieczenia i zobowiązana do opłacenia składki;
- 39) **Ubezpieczony** – osoba fizyczna, na której rachunek zawarto umowę ubezpieczenia;
- 40) **umowa ubezpieczenia** – umowa ubezpieczenia zawarta pomiędzy Ubezpieczającym a Towarzystwem;
- 41) **Uprawniony** – osoba upoważniona do otrzymania świadczenia w razie śmierci Ubezpieczonego, wyznaczona imiennie przez Ubezpieczonego; w razie niewyznaczenia osoby uprawnionej świadczenie przysługuje członkom rodziny Ubezpieczonego, według następującej kolejności: małżonkowi, dzieciom, rodzicom, innym ustawowym spadkobiercom Ubezpieczonego niezależnie od tego, czy faktycznie dziedziczą oni po Ubezpieczonym; jeżeli jest kilku uprawnionych członków rodziny Ubezpieczonego, świadczenie przypada im w częściach równych;
- 42) **zasięg terytorialny ubezpieczenia:**
- a) strefa N – kraje ościenne (Republika Białorusi, Republika Czeska, Republika Litewska, Republika Federalna Niemiec, Republika Słowacka, Ukraina oraz obwód Kaliningradzki),
  - b) strefa A – Europa (Republika Albanii, Księstwo Andory, Republika Austrii, Republika Białorusi, Królestwo Belgii, Bośnia i Hercegowina, Republika Bułgarii, Republika Chorwacji, Republika Cypryjska, Republika Czeska, Królestwo Danii, Republika Estońska, Republika Finlandii, Republika Francuska, Republika Grecka, Królestwo Hiszpanii łącznie z Wyspami Kanaryjskimi, Irlandia, Republika Islandii, Księstwo Liechtensteinu, Republika Litewska, Wielkie Księstwo Luksemburga, Republika Łotewska, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii, Republika Malty, Republika Mołdowy, Księstwo Monako, Królestwo Niderlandów, Królestwo Norwegii, Republika Portugalska, Federacja Rosyjska, Republika Federalna Niemiec, Rumunia, Repu-

blika San Marino, Republika Serbii, Republika Czarnogóry, Republika Słowacka, Republika Słowenii, Konfederacja Szwajcarska, Królestwo Szwecji, Republika Turcji, Stolica Apostolska, Ukraina i obwód Kaliningradzki, Republika Węgierska, Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej, Republika Włoska),

- c) strefa B – cały świat, z wyłączeniem terytorium RP oraz kraju rezydencji Ubezpieczonego;

43) zawodowe i wyczynowe uprawianie sportu – sporty uprawiane regularnie i intensywnie, tzn. udział w treningach, zawodach i obozach kondycyjnych w ramach przynależności do klubów sportowych, a także czerpanie dochodu z uprawianej dyscypliny sportu, jak również uczestniczenie w wyprawach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi albo w ekspedycjach.

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia mogą być:
  - 1) koszty leczenia i natychmiastowej pomocy assistance (kod ryzyka KL);
  - 2) następstwa nieszczęśliwych wypadków (kod ryzyka NNW);
  - 3) bagaż podróżny (kod ryzyka BP);
  - 4) odpowiedzialność cywilna w życiu prywatnym (kod ryzyka OC);
  - 5) odpowiedzialność cywilna związana z uprawianiem sportu (kod ryzyka OC);
  - 6) sprzęt sportowy (kod ryzyka SS);
  - 7) koszty rezygnacji z podróży.
2. Przedmiot i zakres ubezpieczenia jest uzależniony od wersji i wariantu ubezpieczenia, wg którego została zawarta umowa ubezpieczenia.
3. Umowa ubezpieczenia może zostać zawarta w jednej z dwóch wersji ubezpieczeń: **TRAVEL** lub **TRAVEL SPORT** oraz odpowiednio dla każdej wersji ubezpieczenia wg następujących wariantów ubezpieczenia:
  - 1) **wariant XSmall** (strefa N – kraje ościennie)
    - a) koszty leczenia i natychmiastowa pomoc assistance (zakres podstawowy),
    - b) następstwa nieszczęśliwych wypadków;
  - 2) **wariant Small** (strefa A – Europa)
    - a) koszty leczenia i natychmiastowa pomoc assistance (zakres podstawowy),
    - b) następstwa nieszczęśliwych wypadków,
    - c) bagaż podróżny;

- 3) **wariant Medium** (strefa A – Europa)
  - a) koszty leczenia i natychmiastowa pomoc assistance (zakres rozszerzony),
  - b) następstwa nieszczęśliwych wypadków,
  - c) bagaż podróżny i opóźnienie bagażu;
- 4) **wariant Large** (strefa B – cały świat)
  - a) koszty leczenia i natychmiastowa pomoc assistance (zakres rozszerzony),
  - b) następstwa nieszczęśliwych wypadków,
  - c) bagaż podróżny i opóźnienie bagażu,
  - d) odpowiedzialność cywilna;
- 5) **wariant XLarge** (strefa B – cały świat)
  - a) koszty leczenia i natychmiastowa pomoc assistance (zakres rozszerzony),
  - b) następstwa nieszczęśliwych wypadków,
  - c) bagaż podróżny i opóźnienie bagażu,
  - d) odpowiedzialność cywilna.

Każdy z powyższych wariantów może występować w wersji family (rodzina).

4. Warianty Large i XLarge różnią się wysokością sum ubezpieczenia (podaną w tabeli w § 33 ust. 3).
5. Wersje ubezpieczenia TRAVEL i TRAVEL SPORT różnią się od siebie możliwością ubezpieczenia aktywności sportowej. W wersji TRAVEL nie ma możliwości ubezpieczenia żadnej aktywności sportowej. W wersji TRAVEL SPORT wszyscy Ubezpieczeni są objęci ochroną w zakresie amatorskiego uprawiania sportów letnich i zimowych oraz istnieje możliwość ubezpieczenia się, po opłaceniu dodatkowej składki, w zakresie następującej aktywności sportowej:
  - 1) uprawianie sportów wysokiego ryzyka (kod ryzyka SWR);
  - 2) zawodowe i wyczynowe uprawianie sportu (kod ryzyka ZS);
  - 3) uprawianie sportów ekstremalnych (kod ryzyka SE).
6. W wersji ubezpieczenia TRAVEL SPORT istnieje możliwość ubezpieczenia dodatkowo:
  - 1) sprzętu sportowego;
  - 2) odpowiedzialności cywilnej związanej z uprawianiem sportu.
7. Niezależnie od wersji i wariantu ubezpieczenia każdy Ubezpieczony może zostać objęty ochroną ubezpieczeniową w zakresie kosztów rezygnacji z podróży.
8. Ochrona ubezpieczeniowa w ramach umowy ubezpieczenia obejmuje wyłącznie zdarzenia, które zaszły na obszarze objętym zasięgiem terytorialnym ubezpieczenia.
9. Wersja, wariant ubezpieczenia oraz zasięg terytorialny ubezpieczenia wskazane są w polisie.

ROZDZIAŁ II

A. KOSZTY LECZENIA I NATYCHMIASTOWEJ POMOCY ASSISTANCE – zakres podstawowy

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 4

Przedmiotem ubezpieczenia są następujące koszty poniesione w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, które miały miejsce w czasie podróży zagranicznej:

- 1) koszty leczenia;
- 2) koszty transportu do RP lub kraju rezydencji;
- 3) koszty transportu zwłok do miejsca pochówku na terenie RP lub kraju rezydencji;
- 4) koszty związane z organizowaniem i świadczeniem natychmiastowej pomocy assistance;
- 5) koszty ratownictwa.

Koszty leczenia

---

§ 5

1. Przedmiotem ubezpieczenia są niezbędne z medycznego punktu widzenia i udokumentowane koszty leczenia Ubezpieczonego, który podczas podróży zagranicznej musiał poddać się leczeniu w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem.
2. Towarzystwo pokryje, do wysokości sumy ubezpieczenia kosztów leczenia i natychmiastowej pomocy assistance, udokumentowane koszty:
  - 1) konsultacji lekarskich wraz z dojazdem lekarza z najbliższej placówki służby zdrowia, w przypadku gdy wymaga tego stan zdrowia Ubezpieczonego;
  - 2) transportu Ubezpieczonego z miejsca nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania do najbliższego szpitala lub placówki służby zdrowia, a także transport z placówki medycznej do miejsca pobytu za granicą, zaakceptowanym przez lekarza Centrum Alarmowego środkiem transportu. Limit na koszty transportu z placówki medycznej do miejsca pobytu za granicą wynosi 100 EUR;
  - 3) transportu Ubezpieczonego do innej placówki medycznej, jeżeli placówka medyczna, w której Ubezpieczony jest leczony, nie zapewnia opieki medycznej dostosowanej do jego stanu zdrowia, zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie, po uzgodnieniu z Centrum Alarmowym;

- 4) badań i zabiegów ambulatoryjnych, lekarstw (z wyjątkiem witamin, środków wzmacniających, odżywek, maści i kremów upiększających) i środków opatrunkowych przepisanych przez lekarza prowadzącego oraz zaakceptowanych przez lekarza Centrum Alarmowego;
  - 5) pobytu w szpitalu, tj. leczenia, zabiegów i operacji, których przeprowadzenia nie można było, ze względu na stan zdrowia, odłożyć do czasu powrotu do RP lub kraju rezydencji; Centrum Alarmowe dokonuje wyboru szpitala, który najlepiej odpowiada stanowi zdrowia Ubezpieczonego, organizuje dowóz do szpitala środkiem transportu sanitarnego, informuje szpital o warunkach płatności oraz pozostaje w ciągłym kontakcie ze szpitalem;
  - 6) leczenia stomatologicznego w przypadku nagłych stanów zapalnych, do łącznej wysokości równoważności 250 euro dla wszystkich zachorowań wymagających udzielenia natychmiastowej pomocy lekarskiej, zaistniałych w okresie udzielania ochrony ubezpieczeniowej;
  - 7) naprawy lub zakupu okularów, protez, protez stomatologicznych oraz środków pomocniczych, w przypadku gdy ich uszkodzenie związane było z nieszczęśliwym wypadkiem, przy czym pokrywane są przez Towarzystwo do wysokości nieprzekraczającej 10% sumy ubezpieczenia kosztów leczenia i natychmiastowej pomocy assistance;
  - 8) jednej wizyty lekarskiej i ewentualnego niezbędnego transportu do placówki medycznej związanych z ciężką, do łącznej wysokości 100 euro;
  - 9) poniesione na komorę dekompresyjną w uzasadnionych medycznie przypadkach, pod warunkiem opłacenia składki uwzględniającej wyższą za ubezpieczenie nurkowania z aparatem powietrznym (sporty wysokiego ryzyka – kod SWR); powyższy zapis ma zastosowanie do ubezpieczenia w wersji TRAVEL SPORT.
3. Limity świadczeń, określone w postanowieniach ust. 2, obowiązują:
    - 1) w stosunku do jednego Ubezpieczonego oraz
    - 2) w odniesieniu do wszystkich zdarzeń łącznie zaistniałych w całym okresie ubezpieczenia.

Koszty transportu do RP lub kraju rezydencji

---

§ 6

1. Przedmiotem ubezpieczenia są niezbędne i udokumentowane koszty transportu medycznego Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji – do placówki służby zdrowia lub miejsca zamieszkania, w związku z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, o ile wymaga tego stan zdrowia Ubezpieczonego oraz gdy transport ten odbył się zgodnie z pisemnym zaleceniem lekarza prowadzącego leczenie, zaakceptowanym przez Centrum Alarmowe.

2. Przedmiotem ubezpieczenia są również niezbędne i udokumentowane koszty transportu Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji po zakończeniu leczenia, w przypadku gdy Ubezpieczony nie może kontynuować podróży ani powrócić do kraju wcześniej zaplanowanym środkiem transportu. Rodzaj środka transportu musi być zawsze zaakceptowany przez Centrum Alarmowe.
3. Jeżeli koszt transportu do kraju rezydencji Ubezpieczonego przekracza koszt transportu do RP, wówczas limit odpowiedzialności Towarzystwa stanowi kwota kosztu transportu do RP

Koszty transportu zwłok

---

§ 7

1. W przypadku gdy Ubezpieczony zmarł w trakcie podróży zagranicznej, a śmierć nastąpiła w wyniku nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, Towarzystwo pokrywa koszty:
  - 1) transportu zwłok Ubezpieczonego do miejsca pochówku w RP lub kraju rezydencji lub koszty pochówku za granicą;
  - 2) zakupu trumny lub urny oraz kremacji.
2. Towarzystwo pokrywa za pośrednictwem Centrum Alarmowego uzgodnione z osobami uprawnionymi koszty zakupu trumny lub urny oraz kremacji. Limit odpowiedzialności wynosi w przypadku:
  - 1) zakupu trumny – równowartość 1250 euro;
  - 2) kremacji – równowartość 1250 euro, przy czym ta kwota jest górną granicą zakupu urny i kremacji zwłok.
3. Wyboru sposobu transportu zwłok dokonuje Centrum Alarmowe.

Koszty związane z organizowaniem i świadczeniem natychmiastowej pomocy assistance

---

§ 8

W ramach organizowania i świadczenia natychmiastowej pomocy assistance Towarzystwo gwarantuje następujące usługi i świadczenia:

- 1) **Całodobowy dyżur Centrum Alarmowego**
- 2) **Usługi informacyjne**

Centrum Alarmowe udzieli Ubezpieczonemu informacji na temat: przepisów celnych i wizowych, dokumentów wymaganych przy wjeździe i w czasie pobytu w danym kraju, zalecanych szczepień, wynajmu samochodu, bazy noclegowej, pogody i warunków klimatycznych.

- 3) **Pomoc w przypadku kradzieży lub utraty dokumentów**

W przypadku kradzieży lub zaginięcia podczas podróży zagranicznej kart kredytowych lub euroczeków, należących do Ubezpieczonego, Centrum Alarmowe zapewnia pomoc przy zablokowaniu konta osobistego, polegającą na przekazaniu Ubezpieczonemu właściwego numeru telefonu do banku prowadzącego rachunek bankowy Ubezpieczonego albo przekazaniu do banku prowadzą-

cego rachunek bankowy Ubezpieczonego informacji o zaistniałej kradzieży lub zaginięciu. Towarzystwo nie odpowiada za skuteczność ani też za prawidłowość przeprowadzenia przez bank procesu blokowania konta, ani za powstałe w związku z tym szkody.

W przypadku kradzieży, zaginięcia lub uszkodzenia dokumentów niezbędnych Ubezpieczonemu w czasie podróży zagranicznej Centrum Alarmowe udziela informacji o działaniach, jakie należy podjąć w celu uzyskania dokumentów zastępczych.

4) Koszty zakwaterowania i wyżywienia osoby towarzyszącej Ubezpieczonemu w podróży

Jeżeli Towarzystwo pokrywa koszty pobytu Ubezpieczonego w szpitalu i pobyt ten przedłuża się poza pierwotnie przewidziany termin powrotu Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji, wówczas dodatkowo pokrywane są koszty zakwaterowania i wyżywienia jednej towarzyszącej Ubezpieczonemu osoby. Koszty te pokrywane są do wysokości równowartości 100 euro na jedną dobę, maksymalnie za 7 dni.

5) Koszty podróży osoby wezwanej do towarzyszenia

Jeżeli Towarzystwo pokrywa koszty pobytu Ubezpieczonego w szpitalu przez okres ponad 7 dni, a nie towarzyszy Ubezpieczonemu w podróży żadna osoba pełnoletnia, wówczas dodatkowo pokrywane są koszty transportu w obie strony jednej osoby wezwanej do towarzyszenia, zamieszkałej na terenie RP lub kraju rezydencji, maksymalnie do wysokości równowartości 1000 euro. Towarzystwo pokryje koszty biletu kolejowego bądź autobusowego lub – jeżeli podróż tymi środkami lokomocji trwa dłużej niż 12 godzin – biletu lotniczego w klasie ekonomicznej. Dodatkowo Towarzystwo pokrywa tej osobie koszty zakwaterowania i wyżywienia do wysokości równowartości 100 euro za jedną dobę, maksymalnie za 7 dni.

Koszty ratownictwa (dotyczy tylko wersji TRAVEL SPORT)

---

§ 9

Przedmiotem ubezpieczenia są niezbędne i udokumentowane koszty poniesione na akcję ratowniczą lub poszukiwawczą (koszty ratownictwa), prowadzoną przez wyspecjalizowane służby ratownicze w celu ratowania życia lub zdrowia Ubezpieczonego, który uległ w czasie pobytu za granicą RP lub krajem rezydencji nieszczęśliwemu wypadkowi (który nie musi skutkować trwałym uszkodzeniem ciała) lub nagłemu zachorowaniu podczas jakiegokolwiek aktywności sportowej. Przez koszty ratownictwa rozumie się:

- 1) koszty poszukiwań przez wyspecjalizowane służby ratownictwa;
- 2) koszty udzielenia doraźnej pomocy medycznej na miejscu zdarzenia;
- 3) koszty transportu z miejsca wypadku do najbliższego, wymaganego stanem zdrowia, punktu opieki medycznej (z użyciem specjalistycznych środków transportu, jak m.in. sanie, helikopter, tobogan, motorówka).

B. KOSZTY LECZENIA I NATYCHMIASTOWEJ POMOCY ASSISTANCE – zakres rozszerzony

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 10

Zakres ochrony w wariantcie rozszerzonym jest taki sam jak w wariantcie podstawowym w zakresie:

- 1) kosztów leczenia (§ 5);
- 2) kosztów transportu do RP lub kraju rezydencji (§ 6);
- 3) kosztów transportu zwłok do miejsca pochówku na terenie RP lub kraju rezydencji (§ 7);
- 4) kosztów związanych z organizowaniem i świadczeniem natychmiastowej pomocy assistance (§ 8), przy czym ochrona w tym zakresie jest rozszerzona o koszty wskazane w § 11 poniżej;
- 5) kosztów ratownictwa (§ 9).

Koszty związane z organizowaniem i świadczeniem natychmiastowej pomocy assistance

---

§ 11

W wariantcie rozszerzonym, w ramach organizowania i świadczenia natychmiastowej pomocy assistance, Towarzystwo gwarantuje również następujące usługi i świadczenia:

1) Kontynuacja zaplanowanej podróży

W przypadku gdy stan zdrowia Ubezpieczonego, po zakończeniu leczenia szpitalnego związanego z nagłym zachorowaniem lub nieszczęśliwym wypadkiem, pozwala na kontynuację podróży, Centrum Alarmowe, na życzenie Ubezpieczonego, zorganizuje i pokryje koszty transportu Ubezpieczonego z miejsca hospitalizacji do następnego etapu przewidzianej podróży, aby umożliwić mu jej kontynuowanie. Koszty transportu pokrywane są maksymalnie do wysokości równowartości 500 euro.

2) Koszty transportu osób bliskich

Jeżeli Centrum Alarmowe organizuje transport medyczny Ubezpieczonego lub transport zwłok do RP lub kraju rezydencji, wówczas dodatkowo zostaną zorganizowane i pokryte koszty transportu do RP lub kraju rezydencji (bilet kolejowy, autobusowy lub – gdy podróż tymi środkami lokomocji trwa dłużej niż 12 godzin – bilet lotniczy w klasie ekonomicznej), maksymalnie do wysokości 1000 euro dla każdego członka rodziny Ubezpieczonego objętego ochroną ubezpieczeniową z tytułu tej samej umowy ubezpieczenia co Ubezpieczony, pod warunkiem że pierwotnie przewidziane środki transportu nie mogą być wykorzystane.

3) **Opieka nad niepełnoletnimi dziećmi**

W przypadku śmierci Ubezpieczonego lub jeżeli Towarzystwo pokrywa koszty pobytu w szpitalu Ubezpieczonego, który podróżował z niepełnoletnimi dziećmi i nie towarzyszyła im żadna inna osoba pełnoletnia, wówczas dodatkowo organizowane i pokrywane są koszty transportu dzieci do RP lub kraju rezydencji (bilet kolejowy, autobusowy lub – gdy podróż tymi środkami lokomocji trwa dłużej niż 12 godzin – bilet lotniczy w klasie ekonomicznej), maksymalnie do wysokości 1000 euro dla każdego dziecka objętego ochroną ubezpieczeniową z tytułu tej samej umowy ubezpieczenia co Ubezpieczony, pod warunkiem że pierwotnie przewidziane środki transportu nie mogą być wykorzystane. Transport dzieci odbywa się pod opieką przedstawiciela Centrum Alarmowego.

4) **Pomoc w przypadku wcześniejszego powrotu Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji**

Jeżeli Ubezpieczony zmuszony jest do nagłego, wcześniejszego powrotu do RP lub kraju rezydencji, a pierwotnie przewidziany środek transportu nie może być wykorzystany, Towarzystwo pokryje koszty biletu kolejowego bądź autobusowego lub – jeżeli podróż trwa dłużej niż 12 godzin – biletu lotniczego w klasie ekonomicznej, maksymalnie do wysokości 1000 euro. Świadczenie to przysługuje wyłącznie w przypadku:

- a) udokumentowanego, nagłego, poważnego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku, którego skutkiem jest pobyt w szpitalu, lub śmierci osoby bliskiej Ubezpieczonemu,
- b) zaistnienia poważnych zdarzeń losowych w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego (tj. pożar lub zalanie mieszkania Ubezpieczonego, lub włamanie do tego mieszkania) udokumentowanych stosowną dokumentacją, powodujących konieczność wykonania czynności prawnych lub administracyjnych, przy których niezbędna jest obecność Ubezpieczonego.

5) **Pomoc prawna**

Jeżeli Ubezpieczony podczas podróży zagranicznej potrzebuje pomocy prawnej w sprawach karnych i wykroczeń w kraju, w którym się znajduje, Centrum Alarmowe na życzenie Ubezpieczonego opłaca honorarium adwokata oraz organizuje i opłaca honorarium tłumacza do łącznej wysokości 2000 euro.

W przypadku gdyby postępowanie prowadzone przeciwko Ubezpieczonemu wykazało umyślne zachowanie Ubezpieczonego, którego konsekwencją byłby jego problem prawny, Ubezpieczony zobowiązany jest do zwrotu kosztów pomocy prawnej (honorarium adwokata, tłumacza) Towarzystwu.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje spraw związanych z pracą wykonywaną przez Ubezpieczonego, prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą, prowadzeniem przez niego pojazdu mechanicznego, działalnością przestępczą.

6) Opóźnienie lotu

W przypadku odwołania lub opóźnienia, o co najmniej 5 godzin, organizowanego przez zawodowego przewoźnika zagranicznego lotu rejsowego, na który Ubezpieczony posiada ważny bilet, Towarzystwo zwraca poniesione przez Ubezpieczonego niezbędne wydatki, niepokrywane przez przewoźnika, następujące począwszy od szóstej godziny opóźnienia potwierdzonego przez przewoźnika, do wysokości równowartości w złotych 200 euro. Ubezpieczeniem nie są objęte loty czarterowe.

C. SUMY UBEZPIECZENIA I OGRANICZENIA ODPOWIEDZIALNOŚCI (koszty leczenia i natychmiastowej pomocy assistance – zakres podstawowy i rozszerzony)

Suma ubezpieczenia

---

§ 12

Suma ubezpieczenia oraz limity i podlimity sumy ubezpieczenia z tytułu kosztów leczenia i natychmiastowej pomocy assistance określone są w Tabeli zamieszczonej w § 33.

Ograniczenie i wyłączenie odpowiedzialności

---

§ 13

1. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za koszty leczenia, transportu do RP lub kraju rezydencji, transportu zwłok, natychmiastowej pomocy assistance i kosztów ratownictwa, jeżeli usługi te nie były zaakceptowane przez Centrum Alarmowe. Zgłoszenie do Centrum Alarmowego musi nastąpić najpóźniej w ciągu 24 godzin od zdarzenia skutkującego odpowiedzialnością Towarzystwa. Niniejsze ograniczenie, dotyczące konieczności akceptacji kosztów leczenia przez Centrum Alarmowe, nie dotyczy sytuacji w których Ubezpieczony ze względu na stan zdrowia obiektywnie nie mógł skontaktować się z Centrum Alarmowym.
2. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za koszty leczenia, transportu do RP lub kraju rezydencji, transportu zwłok, natychmiastowej pomocy assistance i kosztów ratownictwa w odniesieniu do Ubezpieczonego, co do którego istniały udokumentowane przed wyjazdem przeciwwskazania lekarskie do odbycia podróży zagranicznej.
3. Niezależnie od wyłączeń generalnych, o których mowa w § 40, ochroną ubezpieczeniową nie są objęte koszty leczenia, koszty transportu do RP lub kraju rezydencji, koszty transportu zwłok, koszty związane z organizowaniem i świadczeniem natychmiastowej pomocy assistance, koszty ratownictwa, jeżeli powstały w wyniku:
  - 1) leczenia niezwiązanego z pomocą medyczną, udzieloną w następstwie nagłego zachorowania lub nieszczęśliwego wypadku;

- 2) leczenia, pobytu w szpitalu lub zakwaterowania, w przypadku gdy Ubezpieczony odmówił powrotu do RP lub kraju rezydencji wbrew decyzji lekarza Centrum Alarmowego; decyzja taka musi być zaaprobowana i uzgodniona przez lekarza Centrum Alarmowego z lekarzem prowadzącym leczenie;
- 3) leczenia, pobytu w szpitalu lub zakwaterowania, w przypadku gdy według opinii lekarza Centrum Alarmowego moment rozpoczęcia leczenia może być odłożony do powrotu Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji;
- 4) leczenia przekraczającego zakres usług medycznych niezbędnych do przywrócenia stanu zdrowia umożliwiającego powrót Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji;
- 5) leczenia sanatoryjnego, kuracji w domach wypoczynkowych lub ośrodkach leczenia uzależnień, pobytów w ośrodkach i hotelach spa;
- 6) leczenia psychoanalitycznego i psychoterapeutycznego;
- 7) leczenia zachorowań lub następstw nieszczęśliwych wypadków, które wystąpiły przed zawarciem umowy ubezpieczenia;
- 8) przeprowadzenia badań zbędnych w ocenie lekarza Centrum Alarmowego do rozpoznania lub leczenia choroby, badań kontrolnych (z wyjątkiem 1 wizyty kontrolnej po chorobie, która rozpoczęła się podczas podróży zagranicznej) oraz uzyskania zaświadczeń lekarskich i wykonywania szczepień profilaktycznych;
- 9) operacji plastycznych lub zabiegów kosmetycznych;
- 10) leczenia zaburzeń psychicznych, depresji, wad wrodzonych, chorób wenerycznych i AIDS, nawet gdy nie były wcześniej leczone;
- 11) specjalnego odżywiania Ubezpieczonego, masaży, kąpeli, inhalacji, gimnastyki leczniczej, naświetlenia (nawet gdy było to zalecane przez lekarza) oraz innych zabiegów rehabilitacyjnych i fizykoterapeutycznych;
- 12) zabiegu usuwania ciąży;
- 13) ciąży, z wyjątkiem jednej wizyty lekarskiej i związanego z nią niezbędnego transportu do placówki medycznej (do łącznej wysokości równowartości 100 euro);
- 14) porodu, który nastąpił podczas 2 miesięcy poprzedzających przewidziany jego termin;
- 15) sztucznego zapłodnienia, każdego innego leczenia bezpłodności, a także zakupu środków antykoncepcyjnych;
- 16) korzystania podczas pobytu w szpitalu z usług innych niż standardowe, takich jak np. używanie odbiorników radiowych, telewizyjnych, korzystanie z usług fryzjerskich lub kosmetycznych itp.;
- 17) leczenia stomatologicznego zachowawczego i protetycznego (z wyjątkiem nagłych stanów zapalnych określonych w § 5 ust. 2 pkt 6) niniejszych OWU);

- 18) leczenia lekami nieuznanymi przez medycynę konwencjonalną.
4. W wersji TRAVEL ochroną ubezpieczeniową nie są objęte również poniżej wymienione ryzyka:
- 1) amatorskie uprawianie sportów letnich i zimowych (kod AS);
  - 2) uprawianie sportów wysokiego ryzyka (kod SWR);
  - 3) zawodowe i wyczynowe uprawianie sportu (kod ZS);
  - 4) uprawianie sportów ekstremalnych (kod ES).
5. W wersji TRAVEL ochroną ubezpieczeniową nie są objęte również poniżej wymienione ryzyka, chyba że została opłacona dodatkowa składka:
- 1) wykonywanie pracy fizycznej za granicą (kod PF);
  - 2) następstwa chorób przewlekłych i nowotworowych (kod CP).
6. W wersji TRAVEL SPORT ochroną ubezpieczeniową nie są objęte poniżej wymienione ryzyka, chyba że została opłacona dodatkowa składka:
- 1) uprawianie sportów wysokiego ryzyka (kod SWR);
  - 2) zawodowe i wyczynowe uprawianie sportu (kod ZS);
  - 3) uprawianie sportów ekstremalnych (kod SE);
  - 4) następstwa chorób przewlekłych i nowotworowych (kod CP).
7. W wersji ubezpieczenia TRAVEL SPORT ochroną ubezpieczeniową nie jest objęte wykonywanie pracy fizycznej za granicą (kod PF).
8. Objęcie ochroną ubezpieczeniową ryzyka uprawiania sportów ekstremalnych powoduje objęcie ochroną ubezpieczeniową również uprawiania sportów wysokiego ryzyka oraz zawodowego i wyczynowego uprawiania sportu, bez konieczności opłacenia dodatkowej składki, a w przypadku łączenia dodatkowych ryzyk sportowych (kody SWR, ZS, SE) najwyższa zwykła składki obejmuje wszystkie ryzyka sportowe objęte niższą zwykłą).

D. NASTĘPSTWA NIESZCZĘŚLIWYCH WYPADKÓW

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 14

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest życie i zdrowie Ubezpieczonego podczas podróży zagranicznych.
2. Towarzystwo zobowiązuje się do wypłaty następujących świadczeń:
  - 1) w przypadku śmierci Ubezpieczonego w wyniku nieszczęśliwego wypadku, który miał miejsce podczas podróży zagranicznej – świadczenia w wysokości 50% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków, pod warunkiem że śmierć nastąpiła w ciągu 12 miesięcy od daty nieszczęśliwego wypadku;

- 2) w przypadku trwałego uszczerbku na zdrowiu Ubezpieczonego, będącego następstwem nieszczęśliwego wypadku, który miał miejsce podczas podróży zagranicznej – świadczenia ustalonego jako iloczyn sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków i procentu trwałego uszczerbku określonego w poniższej tabeli.

Tabela stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu

Pozycja	Rodzaj uszkodzenia ciała	Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w %	
		prawa*	lewa*
1	Złamanie czaszki:		
a	kości czaszki	1–20	
b	kości twarzy – szczęki, kości jarzmowej	1–20	
2	Złamanie żuchwy	1–15	
3	Złamanie kości nosa	1–10	
4	Złamanie kręgosłupa:		
a	szyjnego	1–40	
b	piersiowego	1–25	
c	lędźwiowego	1–35	
5	Złamanie mostka	1–10	
6	Złamanie żebra	1–5	
7	Złamanie kości tworzących miednicę (z wyłączeniem kości ogonowej):		
a	w odcinku przednim (kość łonowa, kość kulszowa)	5–15	
b	w odcinku przednim i tylnym (typ Malgaigne'a)	10–35	
8	Złamanie kości udowej (w obrębie nasady bliższej, szyjki lub trzonu)	5–55	
9	Złamanie (śródstawowe) nasady dalszej kości udowej lub nasady bliższej kości piszczelowej	1–30	
10	Złamanie kości piszczelowej	5–40	
11	Złamanie kości strzałki	1–5	
12	Złamanie rzepki	5–40	
13	Złamanie kości piszczelowej i kości strzałki (obu kości podudzia)	5–40	

Pozycja	Rodzaj uszkodzenia ciała	Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w %	
		prawa*	lewa*
14	Złamanie kości piętowej	1–25	
15	Złamanie kości skokowej	1–20	
16	Złamanie kości stępu	1–15	
17	Złamanie kości śródstopia	1–15	
18	Złamanie palucha	1–12	
19	Złamanie palców stopy od II do V (za każdy palec)	1–3	
20	Całkowita utrata kończyny dolnej w obrębie:		
a	stawu biodrowego	75	
b	uda	70	
c	stawu kolanowego	65	
d	podudzia	50	
21	Całkowita utrata stopy	40	
22	Całkowita utrata palucha stopy (w przypadku utraty częściowej – 1/3 wartości za każdy paliczek)	6	
23	Całkowita utrata palca od II do V w stopie (w przypadku utraty częściowej – 1/3 wartości za każdy paliczek)	2	
24	Złamanie łopatki	1–40	1–35
25	Złamanie obojczyka	1–15	1–10
26	Złamanie nasady bliższej kości ramiennej	1–30	1–20
27	Złamanie trzonu kości ramiennej	5–45	5–40
28	Złamanie (śródstawowe) nasady dalszej kości ramiennej lub nasady bliższej kości promieniowej, lub nasady bliższej kości łokciowej	1–25	1–20
29	Złamanie trzonu kości łokciowej lub trzonu kości promieniowej	1–30	1–25
30	Złamanie (śródstawowe) nasady dalszej kości łokciowej lub nasady dalszej kości promieniowej	1–25	1–20
31	Złamanie (śródstawowe) nasad dalszych kości promieniowej i kości łokciowej (obu kości przedramienia)	1–35	1–30

Pozycja	Rodzaj uszkodzenia ciała	Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w %	
		prawa*	lewa*
32	Złamanie kości nadgarstka i śródreżca	1-25	1-20
33	Złamanie w obrębie kciuka	1-20	1-15
34	Złamanie palca wskazującego	1-15	1-12
35	Złamanie w obrębie palców ręki od III do V (za każdy palec)	1-10	1-7
36	Całkowita utrata kończyny górnej w obrębie:		
a	barku	75	65
b	ramienia	70	60
c	przedramienia	65	55
d	nadgarstka	55	45
37	Całkowita utrata kciuka (w przypadku utraty częściowej – 1/3 wartości za każdy palec)	20	15
38	Całkowita utrata palca wskazującego (w przypadku utraty częściowej – 1/3 wartości za każdy palec)	15	10
39	Całkowita utrata palca dłoni od III do V (w przypadku utraty częściowej – 1/3 wartości za każdy palec)	5	4
40	Całkowita utrata wzroku w obu oczach	100	
41	Całkowita utrata wzroku w jednym oku	40	
42	Całkowita utrata wzroku w jednym oku bez utraty oka	35	
43	Całkowita utrata małżowiny usznej	10	
44	Całkowita utrata słuchu w obu uszach	60	
45	Całkowita utrata słuchu w jednym uchu	20	
46	Całkowita utrata mowy	100	
47	Całkowita utrata języka	40	
48	Całkowita utrata nosa (łącznie z kośćmi nosa)	15	
49	Całkowita utrata węchu	10	
50	Całkowita utrata płuca	30	
51	Całkowita utrata nerki	35	
52	Całkowita utrata żołądka	20	
53	Całkowita utrata śledziony	15	

Pozycja	Rodzaj uszkodzenia ciała	Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w %	
		prawa*	lewa*
54	Całkowita utrata macicy	40	
55	Całkowita utrata gruczołu sutkowego	25	
56	Całkowita utrata jajnika lub jądra	20	
57	Całkowita utrata prącia	35	
58	Porażenie czterech kończyn – utrwalone	100	
59	Porażenie dwóch kończyn – utrwalone	80	
60	Wstrząśnienie mózgu	5	
61	Stłuczenie mózgu	10	
62	Oparzenie II stopnia do 1% powierzchni ciała	1–5	
63	Oparzenie II stopnia od 1% do 15% powierzchni ciała	6–20	
64	Oparzenie II stopnia od 16% do 30% powierzchni ciała	21–35	
65	Oparzenie II stopnia powyżej 30% powierzchni ciała	36–100	
66	Oparzenie III stopnia do 5% powierzchni ciała	1–20	
67	Oparzenie III stopnia od 6% do 10% powierzchni ciała	21–50	
68	Oparzenie III stopnia powyżej 10% powierzchni ciała	51–100	
69	Oparzenie dróg oddechowych leczone w szpitalu	1–100	
70	Odmrożenie II stopnia lub wyższe (za każdy palec ręki lub stopy)	5	
71	Odmrożenie II stopnia lub wyższe – więcej niż jeden palec ręki lub palec stopy	15	
72	Odmrożenie II stopnia lub wyższe nosa lub ucha	20	
73	Uszkodzenia powłok twarzy (blizny i ubytki)	1–20	
74	Blizny powłok klatki piersiowej	1–20	
75	Blizny powłok jamy brzusznej	1–20	
76	Blizny powłok kończyny górnej, dolnej	1–15	

* uszczerbki u osób leworęcznych ustala się według procentów określonych dla prawej strony

Ustalenie świadczeń

---

§ 15

1. Za trwałe uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu OWU uważa się tylko i wyłącznie te rodzaje uszczerbków, które zostały wymienione w Tabeli stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu.
2. Rodzaje i wysokość przysługujących świadczeń ustala się po stwierdzeniu, że istnieje związek przyczynowy pomiędzy nagłym zdarzeniem wywołanym przyczyną zewnętrzną a śmiercią lub trwałym uszczerbkiem na zdrowiu.
3. Ustalenia stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu dokonują lekarze wyznaczeni przez Towarzystwo, na podstawie dokumentacji medycznej. W sytuacjach spornych Towarzystwo zastrzega sobie prawo skierowania Ubezpieczonego na komisję lekarską.
4. Stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu powinien być ustalony niezwłocznie po zakończeniu leczenia, z uwzględnieniem zalecanego leczenia usprawniającego, nie później jednak niż w okresie 24 miesięcy od daty nieszczęśliwego wypadku. Orzeczenie może być wydane wcześniej, jeżeli stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu jest niewątpliwy.
5. W razie utraty lub uszkodzenia organu, narządu lub układu, których funkcje przed zajściem nieszczęśliwego wypadku były już ograniczone wskutek choroby lub inwalidztwa, stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu określa się w wysokości różnicy między stopniem trwałego uszczerbku właściwym dla danego organu, narządu lub układu po zajściu nieszczęśliwego wypadku a stopniem trwałego uszczerbku istniejącym przed zajściem nieszczęśliwego wypadku.
6. Jeżeli Ubezpieczony zmarł z powodów niezwiązanych z nieszczęśliwym wypadkiem, a stopień trwałego uszczerbku nie został wcześniej określony, ustalenia tego stopnia dokonują lekarze wyznaczeni przez Towarzystwo.
7. Łączny stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu równa się sumie procentów ustalonych dla poszczególnych rodzajów trwałego uszczerbku na zdrowiu, z tym że ich łączna wartość nie może być większa niż 100%.
8. Jeżeli Ubezpieczony doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu wskutek nieszczęśliwego wypadku, a następnie zmarł wskutek tego samego nieszczęśliwego wypadku, Towarzystwo wypłaca wyłącznie świadczenie z tytułu śmierci. Jeżeli Towarzystwo wypłaciło przed śmiercią Ubezpieczonego świadczenie z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu, to wysokość świadczenia z tytułu śmierci stanowi różnicę pomiędzy 50% sumy ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków a kwotą już wypłaconego świadczenia z tytułu trwałego uszczerbku na zdrowiu.

Suma ubezpieczenia następstw nieszczęśliwych wypadków

---

§ 16

Suma ubezpieczenia oraz limity i podlimity sumy ubezpieczenia z tytułu następstw nieszczęśliwych wypadków określone są w Tabeli zamieszczonej w § 33.

Ograniczenie i wyłączenie odpowiedzialności

---

§ 17

1. Niezależnie od wyłączeń generalnych, o których mowa w § 40, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w przypadku:
  - 1) poddania się przez Ubezpieczonego zabiegom o charakterze medycznym, chyba że przeprowadzenie ich było związane z leczeniem następstw nieszczęśliwych wypadków i zostało zlecone przez lekarza;
  - 2) zatrucia substancjami stałymi lub płynnymi, które wniknęły do organizmu drogą pokarmową;
  - 3) choroby zawodowej oraz innych chorób, nawet występujących nagle lub ujawniających się po zejściu nieszczęśliwego wypadku;
  - 4) zakłóceń ciąży lub porodu;
  - 5) prowadzenia przez Ubezpieczonego pojazdu lub innych środków lokomocji bez wymaganych uprawnień;
  - 6) wad wrodzonych, chorób tropikalnych;
  - 7) infekcji, z zastrzeżeniem że ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli w wyniku ran odniesionych w nieszczęśliwym wypadku Ubezpieczony został zakażony wirusem lub bakterią chorobotwórczą, przy czym do ran odniesionych w wypadku nie zalicza się nieznacznych otarć naskórka oraz błony śluzowej; następstwa zakażeń wirusowych lub bakteryjnych powstałe w wyniku otarć w czasie nieszczęśliwego wypadku lub w późniejszym okresie nie są objęte ochroną ubezpieczeniową, ale ograniczeniu temu nie podlegają wścieklizna oraz tężec;
  - 8) przepuklin brzusznych lub przepuklin pachwinowych, ale ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli przepuklina brzuszna lub pachwinowa powstała w następstwie nieszczęśliwego wypadku;
  - 9) uszkodzenia dysków międzykręgowych, krwawienia z organów wewnętrznych, ale ochrona ubezpieczeniowa istnieje, jeżeli przyczyną powstania ww. uszkodzeń był nieszczęśliwy wypadek;
  - 10) wylewów krwi do mózgu, zawałów, udarów.
2. W wersji TRAVEL ochroną ubezpieczeniową nie są objęte poniżej wymienione ryzyka:
  - 1) amatorskie uprawianie sportów letnich i zimowych (kod AS);
  - 2) uprawianie sportów wysokiego ryzyka (kod SWR);

- 3) zawodowe i wyczynowe uprawianie sportu (kod ZS);
- 4) uprawianie sportów ekstremalnych (kod ES).
3. W wersji TRAVEL ochroną ubezpieczeniową nie są objęte również poniżej wymienione ryzyka, chyba że została opłacona dodatkowa składka:
  - 1) wykonywanie pracy fizycznej za granicą (kod PF);
  - 2) następstwa chorób przewlekłych i nowotworowych (kod CP).
4. W wersji ubezpieczenia TRAVEL SPORT ochroną ubezpieczeniową nie są objęte poniżej wymienione ryzyka, chyba że została opłacona dodatkowa składka:
  - 1) uprawianie sportów wysokiego ryzyka (kod SWR);
  - 2) zawodowe i wyczynowe uprawianie sportu (kod ZS);
  - 3) uprawianie sportów ekstremalnych (kod ES);
  - 4) następstwa chorób przewlekłych i nowotworowych (kod CP).
5. W wersji TRAVEL SPORT ochroną ubezpieczeniową nie jest objęta praca fizyczna za granicą.

E. BAGAŻ PODRÓŻNY UBEZPIECZONEGO

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 18

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest bagaż podróżny Ubezpieczonego w czasie podróży zagranicznej.
2. Ochroną ubezpieczeniową objęty jest bagaż podróżny znajdujący się pod bezpośrednią opieką Ubezpieczonego oraz bagaż, który został:
  - 1) powierzony zawodowemu przewoźnikowi na podstawie odpowiedniego dokumentu przewozowego;
  - 2) oddany za pokwitowaniem do przechowalni bagażu;
  - 3) pozostawiony w zamkniętym na zamek indywidualnym pomieszczeniu bagażowym na dworcu lub w hotelu;
  - 4) pozostawiony w zamkniętym na zamek pomieszczeniu w miejscu zakwaterowania Ubezpieczonego (z wyłączeniem namiotu);
  - 5) pozostawiony w zamkniętym na zamek bagażniku pojazdu samochodowego lub w zamkniętym na zamek luku bagażowym, lub na parkingu za pokwitowaniem;
  - 6) pozostawiony w zamkniętej na zamek kabinie przyczepy kempingowej lub jednostki pływającej.
3. Towarzystwo wypłaci odszkodowanie za utratę, zniszczenie lub uszkodzenie bagażu podróżnego Ubezpieczonego podczas podróży zagranicznej wyłącznie w przypadku, gdy nastąpiło to wskutek:
  - 1) wystąpienia zdarzenia losowego: pożar, huragan, powódź, deszcz nawalny, grad, lawina, bezpośrednie uderzenie piorunu, trzęsienie, zapadanie lub osuwanie się ziemi;

- 2) zniszczenia lub uszkodzenia ubezpieczonego bagażu w czasie akcji ratowniczej, prowadzonej w związku ze zdarzeniami losowymi wymienionymi w pkt. 1);
  - 3) wypadku w komunikacji lądowej, wodnej lub powietrznej;
  - 4) kradzieży z włamaniem do pomieszczeń wymienionych w ust. 2, a także z zamkniętego na zamek bagażnika pojazdu (również bagażnika dachowego w formie zamkniętego pojemnika) samochodowego lub z zamkniętego na zamek luku bagażowego, oraz rabunku;
  - 5) nieszczęśliwego wypadku lub nagłego zachorowania, w wyniku którego Ubezpieczony pozbawiony był możliwości zaopiekowania się bagażem i zabezpieczenia go;
  - 6) zaginięcia, w przypadku gdy bagaż znajdował się pod opieką zawodowego przewoźnika, na podstawie dokumentu przewozowego.
4. W wariancie Medium, Large, XLarge przedmiotem ubezpieczenia jest również **opóźnienie w dostarczeniu bagażu podróznego**. W przypadku opóźnienia w dostarczeniu bagażu podróznego o co najmniej 5 godzin Towarzystwo zwraca poniesione przez Ubezpieczonego niezbędne wydatki na zakup przedmiotów, które mają zastąpić przedmioty znajdujące się w prawidłowo nadanym u zawodowego przewoźnika lotniczego bagażu, począwszy od szóstej godziny opóźnienia, do wysokości równowartości 200 euro.
5. Okres opóźnienia liczy się od momentu zgłoszenia przewoźnikowi opóźnienia dostarczenia bagażu i otrzymania dokumentu potwierdzającego to opóźnienie do momentu dostarczenia do miejsca, w którym przebywa Ubezpieczony, oraz udostępnienia go Ubezpieczonemu.

Suma ubezpieczenia bagażu podróznego

---

§ 19

Suma ubezpieczenia oraz limity i podlimity sumy ubezpieczenia z tytułu ubezpieczenia bagażu podróznego lub sprzętu sportowego określone są w Tabeli zamieszczonej w § 33.

Ograniczenie odpowiedzialności

---

§ 20

1. Niezależnie od wyłączeń generalnych, o których mowa w § 40, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
  - 1) polegające na uszkodzeniu bądź kradzieży wyposażenia pojazdu samochodowego;
  - 2) wynikające z zagubienia lub pozostawienia przedmiotów;
  - 3) polegające wyłącznie na uszkodzeniu lub zniszczeniu pojemników bagażu (waliz, kufrów itp.);

- 4) wynikające z wad ubezpieczonego przedmiotu;
  - 5) polegające na uszkodzeniu, zniszczeniu bądź utracie rzeczy wskutek ich zużycia, samozapalenia, samozepsucia lub wycieku, a wobec rzeczy tłukących się lub w opakowaniu szklanym – także potłuczenia lub utraty wartości rzeczy uszkodzonej;
  - 6) powstałe w aparatach i urządzeniach elektrycznych wskutek ich wad lub działania prądu elektrycznego podczas eksploatacji, chyba że działanie prądu elektrycznego spowodowało pożar;
  - 7) powstałe wskutek emisji, wycieku lub innej formy przedostania się do powietrza, wody lub gruntu jakichkolwiek substancji;
  - 8) będące skutkiem zatrzymania, zniszczenia lub konfiskaty przez organa celne lub inne władze.
2. Ponadto ochroną ubezpieczeniową nie są objęte:
- 1) srebro, złoto, platyna w złomach i sztabach;
  - 2) środki płatnicze (karty płatnicze, pieniądze itp.), bilety podróżne, bony towarowe, książeczki i bony oszczędnościowe, papiery wartościowe i klucze;
  - 3) sprzęt audiowizualny, sprzęt łączności, sprzęt fotograficzny;
  - 4) biżuteria, zegarki, dzieła sztuki, antyki oraz zbiory kolekcjonerskie;
  - 5) sprzęt i programy komputerowe oraz dane na nośnikach wszelkiego rodzaju;
  - 6) sprzęt sportowy (chyba że została opłacona dodatkowa składka w ramach rozszerzenia ochrony ubezpieczeniowej dla wersji TRAVEL SPORT);
  - 7) sprzęt pływający;
  - 8) broń wszelkiego rodzaju oraz trofea myśliwskie;
  - 9) paliwa napędowe, akcesoria samochodowe oraz przedmioty stanowiące wyposażenie przyczep kempingowych i łodzi;
  - 10) przedmioty służące działalności handlowej, usługowej lub produkcyjnej;
  - 11) samochody, przyczepy, karawany i inne środki transportu;
  - 12) sprzęt medyczny, lekarstwa, protezy;
  - 13) przedmioty z futra;
  - 14) żywność, alkohol, papierosy;
  - 15) przedmioty wartościowe – sprzęt komputerowy i fotograficzny, sprzęt audio-wideo i przenośne telefony.
3. Przy ustalaniu rozmiaru szkody nie uwzględnia się:
- 1) wartości naukowej, kolekcjonerskiej, zabytkowej lub pamiątkowej przedmiotów;
  - 2) kosztów poniesionych na odkażenie pozostałości po szkodzie.
4. Wysokość odszkodowania ustala się na podstawie cen rynkowych obowiązujących w dniu ustalenia odszkodowania, z uwzględnieniem stopnia zużycia.

5. Wysokość wypłaconego odszkodowania nie może przekraczać wartości faktycznie poniesionej szkody ani obejmować zniszczeń wcześniej powstałych, w tym stopnia naturalnego zużycia.
6. Wysokość odszkodowania za sprzęt sportowy ustala się na podstawie cen rynkowych obowiązujących w dniu ustalenia odszkodowania, z uwzględnieniem stopnia zużycia w wysokości 10% za pierwszy rok, 20% za drugi rok oraz 30% za każdy następny rok, licząc od daty produkcji sprzętu.

ROZDZIAŁ III

A. ODPOWIEDZIALNOŚĆ CYWILNA UBEZPIECZONEGO

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 21

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest odpowiedzialność cywilna Ubezpieczonego w życiu prywatnym za szkody osobowe (spowodowanie śmierci, uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia) lub rzeczowe (uszkodzenie lub zniszczenie mienia), wyrządzone czynem niedozwolonym osobom trzecim w trakcie podróży zagranicznej, do naprawienia których Ubezpieczony jest zobowiązany w myśl przepisów prawa kraju, w którym przebywa.
2. Po opłaceniu dodatkowej składki ochrona ubezpieczeniowa może zostać rozszerzona o odpowiedzialność Towarzystwa do sumy 10 000 euro w zakresie szkód OC związanych z uprawianiem sportów wymienionych w niniejszych OWU.

§ 22

W ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej Towarzystwo odpowiada wyłącznie za szkody będące następstwem działania lub zaniechania działania przez Ubezpieczonego oraz pod warunkiem, że zdarzenie następstwem którego jest szkoda, wystąpiło w czasie trwania odpowiedzialności Towarzystwa, a w jego następstwie zostało zgłoszone roszczenie wobec Ubezpieczonego.

§ 23

1. W granicach swojej odpowiedzialności Towarzystwo zobowiązane jest do:
  - 1) zbadania zasadności roszczeń zgłoszonych wobec Ubezpieczonego;
  - 2) pokrycia uzasadnionych kosztów mających zapobiec zwiększeniu rozmiaru szkody;
  - 3) pokrycia kosztów opinii rzeczoznawców, powołanych za zgodą Towarzystwa w celu ustalenia okoliczności lub rozmiaru szkody;

- 4) wypłaty odszkodowania, które Ubezpieczony jest zobowiązany zapłacić osobie poszkodowanej z tytułu szkód objętych umową na podstawie zawartej lub zatwierdzonej przez Towarzystwo ugody, uznania lub prawomocnego orzeczenia sądu;
  - 5) pokrycia kosztów wynajęcia obrońcy reprezentującego interesy Ubezpieczonego w trakcie procesu, jeżeli został wybrany przez Towarzystwo lub za jego zgodą.
2. Górną granicę odpowiedzialności Towarzystwa w stosunku do jednego Ubezpieczonego, w odniesieniu do wszystkich zdarzeń ubezpieczeniowych powstałych w okresie ubezpieczenia, stanowi suma ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, bez względu na liczbę osób, które spowodowały lub przyczyniły się do powstania szkody.
  3. W przypadku naruszenia obowiązku, o którym mowa w § 44 ust. 4 pkt 2), Towarzystwo jest zwolnione z obowiązku świadczenia, chyba że z uwagi na okoliczności sprawy Ubezpieczony nie mógł postąpić inaczej.

Suma gwarancyjna

---

§ 24

Suma gwarancyjna oraz limity i podlimity sumy gwarancyjnej z tytułu odpowiedzialności cywilnej Ubezpieczonego określone są w Tabeli zamieszczonej w § 33.

Ograniczenie odpowiedzialności

---

§ 25

1. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe w związku z posiadaniem w trakcie podróży zagranicznej:
  - 1) psów;
  - 2) koni;
  - 3) zwierząt dzikich i egzotycznych;
  - 4) broni siecznej, kłującej i palnej, jak również używaniem jej w celach sportowych lub w celu samoobrony.
2. Towarzystwo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkód nieprzekraczających równowartości 250 euro, w odniesieniu do każdego zdarzenia zaistniałego w trakcie trwania odpowiedzialności Towarzystwa, a świadczenie i odszkodowanie należne poszkodowanemu z tytułu każdego z powyższych zdarzeń jest pomniejszone o taką kwotę.
3. Towarzystwo nie obejmuje ochroną ubezpieczeniową roszczeń wy-suwanych wzajemnie przez osoby, na rzecz których zawarta została umowa ubezpieczenia, jak również przez krewnych lub powinowatych w stosunku do osób, na rzecz których zawarta została umowa ubezpieczenia.

4. Niezależnie od wyłączeń generalnych, o których mowa w § 40, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności za szkody:
- 1) wyrządzone osobom bliskim;
  - 2) wyrządzone umyślnie przez osoby, za które Ubezpieczony ponosi odpowiedzialność;
  - 3) za które przysługuje odszkodowanie z tytułu obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej;
  - 4) wynikające z posiadania, kierowania, używania lub uruchamiania pojazdów mechanicznych, statków powietrznych lub jednostek pływających;
  - 5) powstałe w wyniku przeniesienia choroby na inną osobę;
  - 6) powstałe wskutek normalnej eksploatacji przedmiotu lub wskutek jego technicznego zużycia;
  - 7) będące następstwem odpowiedzialności kontraktowej (za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania);
  - 8) powstałe wskutek czynności związanych z wykonywaniem wszelkiego rodzaju pracy, zawodu lub prowadzeniem przez Ubezpieczonego działalności gospodarczej;
  - 9) powstałe na terytorium RP lub kraju rezydencji;
  - 10) związane z uprawianiem sportów wysokiego ryzyka (kod SWR);
  - 11) związane z zawodowym lub wyczynowym uprawianiem sportu lub braniem udziału w zawodach, wyścigach, występach i treningach sportowych (kod ZS);
  - 12) związane z uprawianiem sportów ekstremalnych (kod SE);
  - 13) związane z amatorskim uprawianiem sportów letnich i zimowych (kod AS).

B. UBEZPIECZENIE KOSZTÓW REZYGNACJI Z PODRÓŻY

Przedmiot i zakres ubezpieczenia

---

§ 26

1. Przedmiotem ubezpieczenia są koszty rezygnacji z podróży, tj. z imprezy turystycznej lub biletu, lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej – z przyczyn losowych wymienionych w ust. 6, niezależnych od Ubezpieczonego.
2. Za koszty rezygnacji z imprezy turystycznej uważa się opłaty przewidziane w pisemnej umowie zawartej przez Ubezpieczonego z biurem podróży, poniesione przez niego w związku z rezygnacją z uczestnictwa w imprezie turystycznej przed jej rozpoczęciem.
3. Za koszty przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej uważa się poniesione przez Ubezpieczającego dodatkowe koszty transportu powrotnego, będące różnicą między kosztami transportu powrotnego przewidzianymi w umowie z biurem podróży a kosztami transportu związanymi z wcześniejszym powrotem z imprezy.

4. Towarzystwo zwraca dodatkowe koszty transportu powrotnego, odpowiadającego standardowi usług transportowych przewidzianych w umowie z biurem podróży. Koszty transportu są zwracane tylko w przypadku, gdy umowa z biurem podróży obejmuje transport w obie strony.
5. Za koszty rezygnacji z biletu uważa się koszty, jakimi Ubezpieczony został obciążony przez przewoźnika w związku z anulowaniem biletu przed rozpoczęciem podróży lotniczej, autokarowej lub promowej, zgodnie z datą wylotu, wyjazdu lub wypłynięcia, określoną w bilecie.
6. Towarzystwo zwraca koszty rezygnacji z podróży jedynie wtedy, gdy wynikają one z następujących powodów:
  - 1) nieszczęśliwy wypadek, nagłe zachorowanie, przedwczesny poród Ubezpieczonego (poród, który nastąpił do 32. tygodnia ciąży) – jeżeli uniemożliwiają jego uczestnictwo w imprezie lub wyjazd, lub powodują śmierć Ubezpieczonego;
  - 2) nieszczęśliwy wypadek, nagłe zachorowanie, przedwczesny poród (poród, który nastąpił do 32. tygodnia ciąży) osoby bliskiej Ubezpieczonemu lub śmierć osoby bliskiej;
  - 3) poważne zdarzenie losowe, bezwzględnie wymagające obecności Ubezpieczonego w miejscu zamieszkania w dniu planowanego wyjazdu – włamanie do mieszkania, pożar, zalenie, huragan czy inne zdarzenie losowe, zaistniałe w miejscu zamieszkania Ubezpieczonego;
  - 4) bezwarunkowe wezwanie przez władze administracyjne RP doręczone Ubezpieczonemu w czasie pobytu Ubezpieczonego za granicą, z wyjątkiem wezwania przez władze wojskowe, który to wyjątek jednak nie dotyczy kosztów rezygnacji z biletu;
  - 5) wystąpienie szkody powstałej w wyniku kradzieży z włamaniem, rabunku lub pożaru w zakładzie pracy, w którym Ubezpieczony jest pracodawcą, wymagającej jego obecności w miejscu zamieszkania;
  - 6) śmierć, nieszczęśliwy wypadek, przedwczesny poród (poród, który nastąpił do 32. tygodnia ciąży) lub nagłe zachorowanie osoby towarzyszącej w wyjeździe, zgłoszonej przez Ubezpieczonego przy podpisywaniu umowy z biurem podróży, jedynie jeżeli umowa dotyczy wynajmu domu lub mieszkania (apartamentu) wakacyjnego, a cena wynajmu została ustalona łącznie dla wskazanej liczby osób. Liczba zgłoszonych osób nie może być większa niż dopuszczona umową z biurem podróży.

Suma ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży

---

§ 27

1. Sumę ubezpieczenia kosztów rezygnacji z imprezy turystycznej lub przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej stanowi cena imprezy turystycznej.

2. Sumę ubezpieczenia kosztów rezygnacji z biletu stanowi cena biletu.
3. Odpowiedzialność Towarzystwa ograniczona jest sumą ubezpieczenia, o której mowa w ust. 1, z zastrzeżeniem że odpowiedzialność Towarzystwa na jedną osobę nie przekracza równowartości 4000 euro.
4. Odpowiedzialność Towarzystwa ograniczona jest sumą ubezpieczenia, o której mowa w ust. 2, z zastrzeżeniem że odpowiedzialność Towarzystwa na jedną osobę nie przekracza równowartości 1000 euro.
5. W przypadku rezygnacji z imprezy turystycznej lub biletu Ubezpieczony, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, otrzyma świadczenie w wysokości 80% (wariant RG 80%) lub 100% (wariant RG 100%) poniesionych a niezrefundowanych kosztów, w zależności od wyboru wariantu ubezpieczenia.

Ograniczenie odpowiedzialności

---

§ 28

1. Niezależnie od wyłączeń generalnych, o których mowa w § 40, Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności w przypadku poinformowania organizatora imprezy o odwołaniu uczestnictwa w imprezie turystycznej i jego przyczynach w terminie późniejszym niż 2 dni od zaistnienia zdarzenia uzasadniającego odwołanie.
2. Towarzystwo nie ponosi odpowiedzialności, jeżeli rezygnacja z podróży jest związana bezpośrednio lub pośrednio z:
  - 1) ciążą i jej powikłaniami, z wyjątkiem porodu, który nastąpił do 32. tygodnia ciąży;
  - 2) zaburzeniami umysłowymi lub emocjonalnymi;
  - 3) badaniami lekarskimi niewynikającymi z nagłej potrzeby;
  - 4) zaniedbaniem otrzymania właściwych szczepień ochronnych przed wyjazdem;
  - 5) następstwem choroby przewlekłej lub nowotworowej, stwierdzonej u Ubezpieczonego lub osoby bliskiej przed zawarciem umowy ubezpieczenia, zaburzeń psychicznych, depresji, wad wrodzonych (w przypadku choroby przewlekłej lub nowotworowej stwierdzonej u Ubezpieczonego lub osoby bliskiej istnieje możliwość włączenia odpowiedzialności Towarzystwa, pod warunkiem opłacenia dodatkowej składki).
3. Towarzystwo nie zwraca dodatkowych kosztów poniesionych przez Ubezpieczonego w związku ze zgłoszeniem rezygnacji z imprezy turystycznej lub przerwania uczestnictwa, niewliczonych w cenę imprezy (wizy, telefony itp.).

POSTANOWIENIA WSPÓLNE

Umowa ubezpieczenia

---

§ 29

1. Umowa ubezpieczenia może być zawierana na warunkach uzgodnionych przez Strony, odmiennych od postanowień OWU. Nie dotyczy to jednak wymogu wynikającego z § 30 ust 1.
2. Umowa ubezpieczenia nie może zostać zawarta na rachunek osób, które w chwili zawierania umowy miały przekroczone 65. rok życia i udają się do USA, Kanady lub Australii.

§ 30

1. Umowa ubezpieczenia winna obejmować swoim zakresem co najmniej koszty leczenia i natychmiastowej pomocy assistance oraz następstwa nieszczęśliwych wypadków.
2. Umowę ubezpieczenia zawiera się na okres nie krótszy niż 1 dzień i nie dłuższy niż 12 miesięcy.

Treść umowy ubezpieczenia

---

§ 31

1. Ubezpieczony, przystępując do ubezpieczenia, zwalnia lekarzy oraz placówki medyczne, prowadzące leczenie w kraju i za granicą, z obowiązku zachowania tajemnicy lekarskiej i wyraża zgodę na udostępnienie dokumentacji medycznej przedstawicielom Towarzystwa w zakresie niezbędnym do likwidacji szkody.
2. Ubezpieczony, przystępując do ubezpieczenia, wyraża zgodę na uzyskanie od Narodowego Funduszu Zdrowia danych o nazwach i adresach świadczeniodawców, którzy udzielali świadczeń opieki zdrowotnej w związku z wypadkiem lub zdarzeniem losowym, będącym podstawą do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa oraz wysokości odszkodowania lub świadczenia.

Zawarcie umowy ubezpieczenia

---

§ 32

1. Umowę ubezpieczenia zawiera się na podstawie przekazanych przez Ubezpieczającego informacji.
2. Umowę ubezpieczenia kosztów leczenia i natychmiastowej pomocy assistance, następstw nieszczęśliwych wypadków, bagażu podróznego, odpowiedzialności cywilnej można zawrzeć w formie indywidualnej, rodzinnej bądź grupowej (powyżej 10 osób objętych ochroną ubezpieczeniową). Umowę ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży można zawrzeć wyłącznie w formie indywidualnej.
3. Umowa w formie rodzinnej lub grupowej obejmuje Ubezpieczonych jednakowym zakresem ubezpieczenia, z zastosowaniem tej samej składki i sumy ubezpieczenia.

4. Ubezpieczający zobowiązany jest do powiadomienia Ubezpieczonego o jego prawach i obowiązkach wynikających z umowy ubezpieczenia.
5. Umowa ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży może być zawarta w terminie najpóźniej 5 dni od daty zawarcia umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej lub wpłaty całości lub części zaliczki, o ile ma to miejsce później niż zawarcie umowy uczestnictwa lub zakupu biletu. W przypadku gdy do rozpoczęcia imprezy turystycznej lub wylotu jest mniej niż 30 dni, umowę ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży można zawrzeć jedynie w dniu zawarcia umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej lub kupna biletu.
6. Zawarcie umowy ubezpieczenia Towarzystwo potwierdza dokumentem ubezpieczenia, zwanym polisą.

Sumy ubezpieczenia i suma gwarancyjna

---

§ 33

1. Sumy ubezpieczenia i suma gwarancyjna stanowią górny limit odpowiedzialności Towarzystwa w odniesieniu do jednego Ubezpieczonego z tytułu umowy ubezpieczenia, dla której sumy te zostały określone.
2. Sumy ubezpieczenia i suma gwarancyjna ulegają zmniejszeniu o każdą wypłaconą kwotę świadczenia lub odszkodowania z tytułu umowy ubezpieczenia, dla której sumy zostały określone, w odniesieniu do jednego Ubezpieczonego.
3. Sumy ubezpieczenia i sumę gwarancyjną dla poszczególnych rodzajów ubezpieczeń przedstawia poniższa tabela:

Sumy ubezpieczenia i suma gwarancyjna

(wszystkie kwoty w EUR, SU – suma ubezpieczenia, KL – koszty leczenia, BP – bagaż podróżny, OC – odpowiedzialność cywilna, NNW – następstwa nieszczęśliwych wypadków)

ZAKRES UBEZPIECZENIA	WARIANT UBEZPIECZENIA/SUMA UBEZPIECZENIA/SUMA GWARANCYJNA				
	XSmall (kraje ościenne)	Small	Medium	Large	XLarge
	ZAKRES TERYTORIALNY				
	Srefta N	Srefta A	Srefta A	Srefta B	Srefta B
KOSZTY LECZENIA I NATYCHMIASTOWEJ POMOCY ASSISTANCE	5 000	10 000	20 000	30 000	50 000
Ambulatorium	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL z wyjątkiem USA, Kanady, Japonii, Australii i Wysp Karalbskich – limit 2 000	do wysokości SU KL z wyjątkiem USA, Kanady, Japonii, Australii i Wysp Karalbskich – limit 2 000
Transport Ubezpieczonego do placówki medycznej, między placówkami medycznymi	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL
Leczenie stomatologiczne	do 250	do 250	do 250	do 250	do 250
Naprawa lub zakup protez, okularów	do 10% SU KL	do 10% SU KL	do 10% SU KL	do 10% SU KL	do 10% SU KL
Transport Ubezpieczonego do RP	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL
Transport zwłok Ubezpieczonego	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL	do wysokości SU KL

Sumy ubezpieczenia i suma gwarancyjna

(wszystkie kwoty w EUR, SU – suma ubezpieczenia, KL – koszty leczenia, BP – bagaż podróży, OC – odpowiedzialność cywilna, NNW – następstwa nieszczęśliwych wypadków)

ZAKRES UBEZPIECZENIA	WARIANT UBEZPIECZENIA/SUMA UBEZPIECZENIA/SUMA GWARANCYJNA					
	XSmall (kraje ościenne)	Small	Medium	Large	XLarge	
	ZAKRES TERYTORIALNY					
	Strefa N	Strefa A	Strefa A	Strefa B	Strefa B	
Zakup trumny lub koszty kremacji i zakupu urny	do 1 250	do 1 250	do 1 250	do 1 250	do 1 250	do 1 250
1 wizyta lekarska związana z ciążą	do 100	do 100	do 100	do 100	do 100	do 100
Koszty wyżywienia i zakwaterowania osoby towarzyszącej	do 100 za dzień maks. do 7 dni	do 100 za dzień maks. do 7 dni	do 100 za dzień maks. do 7 dni	do 100 za dzień maks. do 7 dni	do 100 za dzień maks. do 7 dni	do 100 za dzień maks. do 7 dni
Koszty podróży osoby wezwanej do towarzyszenia	do 1 000	do 1 000	do 1 000	do 1 000	do 1 000	do 1 000
Koszty ratownictwa (tylko w wersji TRAVEL SPORT)	do 5 000	do 5 000	do 5 000	do 5 000	do 5 000	do 5 000
Kontynuacja zaplanowanej podróży			do 500	do 500	do 500	do 500
Koszty transportu osób bliskich			do 1 000	do 1 000	do 1 000	do 1 000
Koszty transportu i opieki nad niepełnoletnimi dziećmi			do 1 000	do 1 000	do 1 000	do 1 000
Pomoc w przypadku wcześniejszego powrotu Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji			do 1 000	do 1 000	do 1 000	do 1 000

Pomoc prawna			2 000	2 000	2 000	2 000
Opóźnienie lotu			do 200	do 200	do 200	do 200
NNW		2 000	2 000	4 000	4 000	4 000
Świadczenie z tytułu całkowitego uszczerbku na zdrowiu		100% SU NNW	100% SU NNW	100% SU NNW	100% SU NNW	100% SU NNW
Świadczenie z tytułu częściowego uszczerbku na zdrowiu		określony % SU NNW	określony % SU NNW	określony % SU NNW	określony % SU NNW	określony % SU NNW
Świadczenie w przypadku śmierci		50% SU NNW	50% SU NNW	50% SU NNW	50% SU NNW	50% SU NNW
BAGAŻ PODRÓŻNY			200	400	400	400
Opóźnienie bagażu			do 200	do 200	do 200	do 200
OC					50 000	50 000
Szkody w mieniu maksymalnie do 10% sumy gwarancyjnej					5 000	5 000
Szkody na osobie					50 000	50 000
OC związane z uprawianiem sportów wymienionych w OWU (tylko w wersji TRAVEL SPORT)		10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Ubezpieczenie sprzętu sportowego (tylko w wersji TRAVEL SPORT)		700	700	700	700	700
Ubezpieczenie kosztów rezygnacji z podróży		cena imprezy maksymalnie do 4 000 od osoby				
Koszty rezygnacji z biletu		cena biletu maksymalnie do 1 000 od osoby				

Okres ubezpieczenia

---

§ 34

1. Odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się z chwilą rozpoczęcia przez Ubezpieczonego podróży zagranicznej, nie wcześniej jednak niż od dnia i godziny wystawienia polisy i opłacenia składki, i obejmuje zdarzenia ubezpieczeniowe, które miały miejsce w tym okresie.
2. Odpowiedzialność Towarzystwa kończy się z chwilą zakończenia podróży zagranicznej, nie później jednak niż z upływem dnia oznaczonego w umowie ubezpieczenia (polisie).
3. Jeżeli osoba, na rzecz której zawiera się umowę ubezpieczenia, przebywa za granicą – odpowiedzialność Towarzystwa rozpoczyna się po upływie 3 dni od daty zapłacenia składki (karencja). Składka pobierana jest przez Towarzystwo wyłącznie za okres udzielanej ochrony.
4. Początek podróży zagranicznej następuje z chwilą przekroczenia przez Ubezpieczonego granicy RP lub kraju rezydencji, zaś koniec tej podróży – z chwilą powrotu Ubezpieczonego do RP lub kraju rezydencji.
5. W przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży ochrona rozpoczyna się z dniem zawarcia umowy uczestnictwa w imprezie turystycznej lub wykupienia biletu, nie wcześniej jednak niż od dnia i godziny wystawienia polisy i opłacenia składki, natomiast kończy się z dniem zakończenia imprezy turystycznej, nie później jednak niż z datą zakończenia imprezy turystycznej określonej w umowie uczestnictwa w imprezie turystycznej, przy czym w zakresie kosztów rezygnacji z biletu ochrona ubezpieczeniowa kończy się z momentem wejścia Ubezpieczonego na pokład samolotu, promu lub autokaru.
6. Okres ubezpieczenia wskazany jest w umowie ubezpieczenia (polisie).
7. Przedłużenie okresu ubezpieczenia wymaga wystawienia nowej polisy.

Rozwiązanie umowy ubezpieczenia

---

§ 35

1. Jeżeli umowa ubezpieczenia jest zawarta na okres dłuższy niż 6 miesięcy, Ubezpieczający ma prawo odstąpienia od umowy ubezpieczenia w terminie 30 dni, a w przypadku gdy Ubezpieczający jest przedsiębiorcą – w terminie 7 dni od dnia zawarcia umowy. Jeżeli najpóźniej w chwili zawarcia umowy Towarzystwo nie poinformowało Ubezpieczającego będącego konsumentem o prawie odstąpienia od umowy, termin 30 dni biegnie od dnia, w którym Ubezpieczający będący konsumentem dowiedział się o tym prawie. Odstąpienie od umowy ubezpieczenia nie zwalnia

Ubezpieczającego z obowiązku zapłacenia składki za okres, w jakim Towarzystwo udzielało ochrony ubezpieczeniowej.

2. Odstąpienie od umowy nie powoduje potrącenia kosztów manipulacyjnych.
3. Ubezpieczający może wypowiedzieć umowę w każdym czasie jej trwania, z zachowaniem 14-dniowego okresu wypowiedzenia.
4. Zwrot składki z tytułu wypowiedzenia umowy za niewykorzystany okres ubezpieczenia następuje bez potrącenia kosztów manipulacyjnych.
5. Oświadczenie o odstąpieniu od umowy ubezpieczenia oraz o jej wypowiedzeniu należy przesłać w formie pisemnej na adres siedziby Towarzystwa.

Składka

---

§ 36

1. Składkę oblicza się na podstawie aktualnie obowiązującej taryfy składek Towarzystwa.
2. Składka uzależniona jest w szczególności od: wersji ubezpieczenia, wariantu ubezpieczenia, okresu ubezpieczenia, zakresu ubezpieczenia, wysokości sum ubezpieczenia i sum gwarancyjnych.
3. Składka ustalana jest w euro.
4. Składka płatna jest w złotych, w wysokości równoważności w złotych kwoty wyrażonej w euro, przeliczanej zgodnie ze średnim kursem z ostatniej tabeli NBP ogłoszonej przed dniem poprzedzającym zawarcie umowy ubezpieczenia, na wskazany rachunek bankowy.
5. System zwyżek i zniżek:
  - 1) wersja TRAVEL:
    - a) osoby poniżej 25 lat – 10% zniżki,
    - b) osoby powyżej 65 lat + 50% zwyżki,
    - c) wykonywanie pracy fizycznej za granicą (kod PF) + 60% zwyżki,
    - d) następstwa chorób przewlekłych lub nowotworowych (kod CP) + 300% zwyżki,
    - e) grupa powyżej 10 osób – 10% zniżki;
  - 2) wersja TRAVEL SPORT:
    - a) osoby poniżej 25 lat – 10% zniżki,
    - b) osoby powyżej 65 lat + 50% zwyżki,
    - c) następstwa chorób przewlekłych lub nowotworowych (kod CP) + 300% zwyżki,
    - d) grupa powyżej 10 osób – 10% zniżki,
    - e) uprawianie sportów wysokiego ryzyka (kod SWR) + 100% zwyżki,

- f) zawodowe i wyczynowe uprawianie sportu (kod ZS) + 200% zwyczajki,
  - g) uprawianie sportów ekstremalnych (kod SE) + 300% zwyczajki.
6. W przypadku ubezpieczenia kosztów rezygnacji z podróży istnieje możliwość ubezpieczenia ryzyka następstw chorób przewlekłych lub nowotworowych po dopłaceniu zwyczajki w wysokości 200%.
  7. W przypadku ubezpieczenia w formie grupowej (powyżej 10 osób) lub rodzinnej zwyczajki oraz zniżki z tytułu wieku nie mają zastosowania.
  8. W wariancie rodzinnym nie ma możliwości zawarcia ubezpieczenia ze zwyczajką za pracę fizyczną. W przypadku zawarcia ubezpieczenia z innymi zwyczajkami każda z ubezpieczonych osób objęta jest taką samą zwyczajką.

Zwrot składki

---

§ 37

1. Ubezpieczającemu przysługuje zwrot składki za okres niewykorzystanej ochrony ubezpieczeniowej.
2. Zwrotu składki dokonuje się w złotych, w wysokości stanowiącej równowartość kwoty wyrażonej w euro, przeliczonej przez zastosowanie średniego kursu z ostatniej tabeli NBP ogłoszonej przed dniem poprzedzającym zawarcie umowy ubezpieczenia.
3. Zwrot składki za niewykorzystany okres ochrony ubezpieczeniowej następuje bez potrącenia kosztów manipulacyjnych.

Ustalenie i wypłata odszkodowań i świadczeń

---

§ 38

1. Jeżeli Ubezpieczony umyślnie lub wskutek rażącego niedbalstwa nie dopełnił któregokolwiek z obowiązków wymienionych w OWU i miało to wpływ na zakres odpowiedzialności Towarzystwa lub wysokość świadczenia lub odszkodowania, Towarzystwo może odmówić wypłaty odszkodowania lub świadczenia w takim stopniu, w jakim niedopełnienie tych obowiązków przyczyniło się do zwiększenia szkody lub wysokości świadczenia Towarzystwa lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
2. Ustalenie zasadności roszczenia i wysokości świadczenia i odszkodowania następuje na podstawie pełnej dokumentacji, określonej w niniejszych OWU lub wskazanej przez Towarzystwo, przedłożonej przez Ubezpieczonego, Uprawnionego lub osobę trzecią.
3. Towarzystwo w terminie 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o zajściu zdarzenia objętego ochroną ubezpieczeniową, pisemnie lub innej formie, na którą dana osoba wyraziła zgodę, informuje osobę zgłaszającą roszczenie, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia prawa oraz wysokości świadczenia lub odszkodowania, o ile jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.

Zdania poprzedniego oraz postanowień ust. 2 powyżej nie stosuje się do ubezpieczenia assistance (świadczenia pomocy na korzyść osób, które popadły w trudności w czasie podróży lub podczas nieobecności w miejscu zamieszkania), jeżeli świadczenie jest spełnione bezpośrednio po zgłoszeniu zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową lub bez przeprowadzania postępowania dotyczącego ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia.

4. Towarzystwo jest zobowiązane wypłacić należne świadczenie lub odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od daty zawiadomienia o wypadku.
5. Jeżeli w terminie określonym w ust. 4 wyjaśnienie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności Towarzystwa albo wysokości świadczenia lub odszkodowania jest niemożliwe, świadczenie lub odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy dochowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, jednakże bezsporną część świadczenia lub odszkodowania Towarzystwo wypłaca w terminie określonym w ust. 4.
6. Jeżeli w terminach określonych w ustępach powyższych Towarzystwo nie wypłaci świadczenia lub odszkodowania, zobowiązane jest do zawiadomienia na piśmie zgłaszającego roszczenie, informując go o przyczynach niemożności zaspokojenia roszczeń.
7. Świadczenie lub odszkodowanie wypłaca się na terytorium RP w złotych, według średniego kursu z ostatniej tabeli NBP z dnia zdarzenia, z wyjątkiem kosztów zwracanych bezpośrednio za granicą wykonawcom usług oraz świadczeń pieniężnych objętych usługami assistance lub kosztów leczenia, jak też świadczeń lub odszkodowań wypłacanych za granicami RP z tytułu odpowiedzialności cywilnej.
8. Jeżeli świadczenie lub odszkodowanie nie przysługuje lub przysługuje w innej wysokości, niż określona w zgłoszonym roszczeniu, Towarzystwo poinformuje o tym pisemnie osobę zgłaszającą roszczenie, wskazując na okoliczności oraz na podstawę prawną, uzasadniając całkowitą lub częściową odmowę wypłaty świadczenia lub odszkodowania, oraz pouczając o możliwości dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.
9. Jeżeli osoba dochodząca świadczenia lub odszkodowania nie zgadza się z ustaleniami Towarzystwa, co do odmowy zaspokojenia roszczenia lub wysokości świadczenia lub odszkodowania, może w ciągu 30 dni od daty otrzymania zawiadomienia zgłosić na piśmie odwołanie do Towarzystwa.
10. W przypadku śmierci Ubezpieczonego po nabyciu przez niego prawa do wypłaty odszkodowania z tytułu zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową Towarzystwo wypłaci to odszkodowanie jego spadkobiercom.

Przejście roszczeń na Towarzystwo

---

§ 39

1. Z dniem zapłaty odszkodowania przez Towarzystwo roszczenia Ubezpieczonego wobec osoby trzeciej odpowiedzialnej za szkodę przechodzą na Towarzystwo do wysokości wypłaconego odszkodowania.
2. Na Towarzystwo nie przechodzi roszczenie Ubezpieczonego wobec osób, z którymi Ubezpieczony pozostaje we wspólnym gospodarstwie domowym albo za które ponosi odpowiedzialność.
3. W razie zajścia wypadku Ubezpieczony jest zobowiązany zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób odpowiedzialnych za szkodę.
4. Jeżeli Ubezpieczony bez zgody Towarzystwa zrzekł się roszczenia w stosunku do osoby odpowiedzialnej za szkodę lub w nienależyty sposób wykonuje obowiązki wymienione w ust. 3, Towarzystwo jest zwolnione z obowiązku świadczenia w takim zakresie, w jakim uniemożliwiło to dochodzenie roszczeń regresowych od osoby odpowiedzialnej za szkodę. Jeżeli zostało to ujawnione lub miało miejsce po wypłaceniu odszkodowania, Ubezpieczony zobowiązany jest na żądanie Towarzystwa do zwrotu takiej części wypłaconego odszkodowania, z której Towarzystwo byłoby zwolnione zgodnie z zasadami określonymi w zdaniu poprzedzającym.

Generalne wyłączenia odpowiedzialności Towarzystwa

---

§ 40

1. Towarzystwo nie odpowiada za szkody powstałe wskutek umyślnego lub rażąco niedbałego działania lub zaniechania działania przez Ubezpieczonego, chyba że zapłata świadczenia w danych okolicznościach odpowiada względem słuszności.
2. Towarzystwo nie odpowiada za szkody powstałe podczas podróży zagranicznej, jeżeli jej celem jest podjęcie leczenia przez Ubezpieczonego.
3. Ochroną ubezpieczeniową Towarzystwa nie są objęte zdarzenia powstałe w wyniku:
  - 1) działań wojennych, aktów terroru, stanu wojennego, stanu wyjątkowego lub udziału Ubezpieczonego w zamieszkach, rozruchach, strajkach, akcjach protestacyjnych, blokadach dróg i bójkach, z zastrzeżeniem że ochrona ubezpieczeniowa istnieje w przypadku, gdy podczas podróży zagranicznej Ubezpieczony został poszkodowany na skutek działań wojennych, aktów terroru lub wojny domowej; powyższa ochrona wygasa z końcem 7. dnia od rozpoczęcia wojny, aktów terroru lub wojny domowej na terytorium kraju, w którym przebywa Ubezpieczony; odpowiedzialność Towarzystwa jednak nie istnieje, gdy podróż zagraniczna odbywa się do kraju, na które-

go terytorium wojna lub wojna domowa już trwa, a także gdy Ubezpieczony bierze aktywny (czynny) udział w wojnie, aktach terroru lub wojnie domowej; nie podlegają ochronie Towarzystwa również wypadki spowodowane bronią atomową, biologiczną i chemiczną;

- 2) uczestnictwa w zakładach;
  - 3) choroby psychicznej, niedorozwoju umysłowego lub zaburzeń psychicznych Ubezpieczonego oraz ich skutków;
  - 4) ataku konwulsji lub epilepsji;
  - 5) wypadku wskutek nietrzeźwości Ubezpieczonego, zażywania przez niego narkotyków, leków lub innych środków odurzających, kierowania pojazdem bez wymaganych prawem danego kraju uprawnień albo usiłowania lub popełnienia przez Ubezpieczonego przestępstwa;
  - 6) uczestnictwa w wyścigach pojazdów motorowych i motorowodnych, jazdy na odcinkach przeznaczonych do szybkiej jazdy, rajdów, jak również innej jazdy pojazdami motorowymi, w której chodzi o rywalizację;
  - 7) wypadków, którym osoba ubezpieczona uległa uczestnicząc w imprezach, jako kierowca lub pasażer pojazdu motorowego, łącznie z towarzyszącymi tym imprezom ćwiczeniami lub treningami, których celem jest osiąganie najwyższych prędkości;
  - 8) wypadku lotniczego, jeżeli Ubezpieczony był kierującym lub pasażerem samolotu nielicencjonowanych linii lotniczych;
  - 9) pełnienia przez Ubezpieczonego czynnej służby w siłach zbrojnych;
  - 10) samobójstwa lub usiłowania popełnienia samobójstwa, dokonania samookaleczenia przez Ubezpieczonego.
4. Ochroną ubezpieczeniową Towarzystwa nie są objęte zdarzenia, które miały miejsce na terytorium USA, Kanady lub Australii, jeżeli Ubezpieczony w chwili zawarcia umowy ubezpieczenia miał przekroczony 65. rok życia.

Obowiązki Ubezpieczającego

---

§ 41

1. Ubezpieczający ma obowiązek opłacenia składki w wysokości i terminie określonych w umowie ubezpieczenia.
2. W przypadku umowy ubezpieczenia zawieranej na cudzy rachunek, o ile konieczna jest zgoda Ubezpieczonego na udzielenie ochrony ubezpieczeniowej lub Ubezpieczony zgadza się na finansowanie kosztu składki ubezpieczeniowej, Ubezpieczający przekazuje osobom zainteresowanym, przed przystąpieniem do umowy ubezpieczenia, na piśmie lub – jeżeli osoba zainteresowana wyrazi na to zgodę – na innym trwałym nośniku ogólne warunki ubezpieczenia wraz z załącznikami.

Obowiązki Ubezpieczonego oraz postępowanie związane z ubezpieczeniem kosztów leczenia i natychmiastowej pomocy assistance oraz ubezpieczeniem następstw nieszczęśliwych wypadków

---

§ 42

1. Ubezpieczony jest zobowiązany zapobiec, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody i ograniczyć jej konsekwencje.
2. W razie wystąpienia zdarzenia objętego umową ubezpieczenia Ubezpieczony lub osoba występująca w jego imieniu zobowiązani są:
  - 1) przed podjęciem jakichkolwiek działań we własnym zakresie bezwzględnie i niezwłocznie – najpóźniej w ciągu 24 godzin od zdarzenia skutkującego odpowiedzialnością Towarzystwa – zgłosić telefonicznie prośbę o pomoc do Centrum Alarmowego; numer telefonu Centrum Alarmowego podany jest na polisie, czynny jest 7 dni w tygodniu, przez całą dobę; informacje udzielane są w języku polskim;
  - 2) dokładnie wyjaśnić pracownikowi Centrum Alarmowego okoliczności, w jakich Ubezpieczony się znajduje, jakiej pomocy potrzebuje oraz podać niezbędne informacje o ubezpieczeniu, tj.:
    - a) numer polisy,
    - b) imię i nazwisko Ubezpieczonego,
    - c) nr telefonu, pod którym Centrum Alarmowe może skontaktować się z Ubezpieczonym bądź jego przedstawicielem;
  - 3) umożliwić lekarzom Centrum Alarmowego dostęp do wszystkich informacji medycznych;
  - 4) stosować się do zaleceń Centrum Alarmowego, udzielając informacji i niezbędnych pełnomocnictw;
  - 5) umożliwić Centrum Alarmowemu dokonanie czynności niezbędnych do ustalenia okoliczności powstania szkody, zasadności i wysokości roszczenia oraz udzielić w tym celu pomocy i wyjaśnień.
3. Kontakt z Centrum Alarmowym i uzyskanie gwarancji pokrycia kosztów leczenia szpitalnego i ambulatoryjnego, jak też kosztów transportu medycznego i transportu zwłok jest warunkiem przyjęcia odpowiedzialności Towarzystwa. Zgodnie z § 13 ust. 1 Ubezpieczony ma obowiązek skontaktowania się z Centrum Alarmowym w ciągu 24 godzin od zdarzenia skutkującego odpowiedzialnością Towarzystwa.
4. Jeżeli Ubezpieczony z powodów od niego niezależnych nie dopełnił obowiązków, o których mowa w ust. 2 lub 3, oraz gdy poniósł na miejscu zdarzenia wydatki związane z kosztami leczenia lub natychmiastową pomocą assistance, zobowiązany jest zgłosić roszczenie do Towarzystwa, w formie pisemnej, w ciągu 7 dni od daty powrotu do RP lub kraju rezydencji. Dokumentację należy przesłać na adres Towarzystwa wskazany w polisie.

5. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ustępach poprzedzających, Towarzystwo może zmniejszyć świadczenie w takim stopniu, w jakim naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
6. Zgłoszenie roszczenia o wypłatę świadczenia lub odszkodowania z tytułu ubezpieczenia kosztów leczenia i natychmiastowej pomocy assistance powinno zawierać:
  - 1) numer polisy;
  - 2) szczegółowy opis okoliczności zaistnienia zdarzenia;
  - 3) orzeczenie lekarskie opisujące rodzaj i charakter obrażeń, zawierające dokładną diagnozę oraz zalecone leczenie;
  - 4) wszystkie faktury, rachunki, świadectwa szpitalne, dowody opłat, które umożliwią Towarzystwu określenie łącznych kosztów leczenia poniesionych przez Ubezpieczonego.
7. W razie nieszczęśliwego wypadku Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) uzyskać dokumentację medyczną stwierdzającą rozpoznanie – diagnozę lekarską;
  - 2) w ciągu 7 dni od daty powrotu do RP lub kraju rezydencji zawiadomić Towarzystwo o zaistniałym wypadku poprzez dostarczenie:
    - a) dokładnie wypełnionego formularza zgłoszenia wypadku, ze szczególnym uwzględnieniem okoliczności wypadku,
    - b) dokumentów niezbędnych do ustalenia zasadności i wysokości świadczenia, w tym m.in. dokumentacji medycznej z miejsca wypadku, potwierdzającej okoliczności wypadku i rodzaj urazu, a w przypadku braku takiej dokumentacji – innych dowodów, potwierdzających że wypadek miał miejsce podczas podróży zagranicznej, dokumentu uprawniającego do kierowania pojazdem, oryginałów opłaconych rachunków.
8. W razie śmierci Ubezpieczonego Uprawniony wyznaczony imiennie zobowiązany jest przedłożyć, oprócz dokumentów określonych w ust. 7, dokument tożsamości oraz kopię aktu zgonu, a w przypadku braku osoby wyznaczonej imiennie – występujący o wypłatę świadczenia członek rodziny obowiązany jest przedłożyć dokumenty stwierdzające pokrewieństwo lub powinowactwo z Ubezpieczonym.
9. Ubezpieczony, na wniosek Towarzystwa, zobowiązany jest do:
  - 1) poddania się badaniom lekarskim lub diagnostycznym, z minimalnym ryzykiem, z wyłączeniem badań genetycznych, w celu określenia stanu zdrowia lub ustalenia stopnia trwałego uszczerbku na zdrowiu; koszty przeprowadzenia tych badań ponosi Towarzystwo;

- 2) udostępnienia wyników badań lub dokumentów medycznych, dotyczących przebiegu leczenia, lub udzielenia zgody na wystąpienie przez Towarzystwo do odpowiednich osób lub instytucji o udostępnienie tych danych lub dokumentów;
- 3) udzielenia Towarzystwu pisemnej zgody na wystąpienie do podmiotów, które udzielały świadczeń zdrowotnych Ubezpieczonemu, w celu uzyskania informacji związanych z weryfikacją podanych przez Ubezpieczonego danych o jego stanie zdrowia, ustalenia prawa do świadczenia z tytułu umowy ubezpieczenia i wysokości tego świadczenia, oraz zwolnienia tych podmiotów z obowiązku zachowania tajemnicy związanej z udzielonymi świadczeniami zdrowotnymi.

Obowiązki Ubezpieczonego oraz postępowanie w razie zaistnienia szkody z ubezpieczenia bagażu podróznego oraz sprzętu sportowego

---

§ 43

1. Ubezpieczony jest zobowiązany do zapobiegania powstawaniu szkód, a zwłaszcza do zachowania należytej staranności w strzeżeniu mienia.
2. Odszkodowanie z tytułu utraty bagażu podróznego i sprzętu sportowego przysługuje Ubezpieczonemu pod warunkiem, iż bagaż podrózny lub sprzęt sportowy nie zostanie przez Ubezpieczonego odzyskany. W przypadku gdy bagaż podrózny lub sprzęt sportowy, za który zostało wypłacone odszkodowanie, zostanie przez Ubezpieczonego odzyskany w stanie nieuszkodzonym, Ubezpieczony zobowiązany jest do zwrotu kwoty wypłaconego odszkodowania, a Towarzystwo pokrywa jedynie niezbędne koszty związane z odzyskaniem bagażu podróznego lub sprzętu sportowego (jednak nie więcej niż do wysokości odszkodowania, jakie byłoby należne, gdyby bagaż podrózny nie został odzyskany).
3. W razie zaistnienia szkody Ubezpieczony jest zobowiązany do:
  - 1) zapobiegania zwiększeniu się rozmiarów szkody;
  - 2) zabezpieczenia dowodów zaistnienia szkody, zarówno w przypadku utraty, zniszczenia, jak i uszkodzenia bagażu lub sprzętu sportowego;
  - 3) zabezpieczenia rzeczy zniszczonych lub uszkodzonych w celu umożliwienia dokonania ich oględzin przez przedstawiciela Towarzystwa;
  - 4) niezwłocznego, nie później jednak niż w ciągu 12 godzin od zajścia zdarzenia, zawiadomienia policji o każdym wypadku kradzieży z włamaniem, rabunku lub zaginięcia przedmiotów objętych ubezpieczeniem i uzyskania pisemnego potwierdzenia tego faktu z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów (rodzaj, ilość) z podaniem ich wartości;

- 5) zawiadomienia właściwego przewoźnika lub kierownictwa hotelu, domu wczasowego, kempingu itp. o każdym wystąpieniu szkody, która powstała w publicznym środku komunikacji lub miejscu zakwaterowania, i uzyskania pisemnego potwierdzenia tego zawiadomienia z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów (rodzaj, ilość) i podaniem ich wartości;
  - 6) w razie całkowitego lub częściowego zniszczenia przedmiotów wskutek wystąpienia zdarzenia losowego albo akcji ratowniczej – uzyskania od odpowiednich władz pisemnego potwierdzenia zaistniałej szkody z wyszczególnieniem utraconych przedmiotów (rodzaj, ilość), zgłoszenia roszczenia o wypłatę odszkodowania do Towarzystwa w terminie 7 dni od daty powrotu do RP lub kraju rezydencji.
4. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 3 powyżej Towarzystwo może zmniejszyć świadczenie w takim stopniu, w jakim naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku.
5. Zgłoszenie powinno zawierać:
- 1) numer polisy;
  - 2) szczegółowy opis okoliczności zaistnienia szkody;
  - 3) spis uszkodzonych lub utraconych przedmiotów z określeniem ich wartości oraz roku nabycia;
  - 4) dowody potwierdzające utratę, zniszczenie lub uszkodzenie bagażu lub sprzętu sportowego;
  - 5) w przypadku uszkodzenia lub zniszczenia sprzętu sportowego – rachunki za jego naprawę, z zastrzeżeniem że wszystkie naprawy niezależnie od miejsca powstania uszkodzenia dokonywane są w RP.
6. W przypadku uszkodzenia lub zniszczenia sprzętu sportowego należy zachować uszkodzony sprzęt w celu ewentualnego okazania Towarzystwu.

Obowiązki Ubezpieczonego oraz postępowanie w razie zaistnienia szkody z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej

---

§ 44

1. Ubezpieczony jest zobowiązany zapobiec, w miarę możliwości, zwiększeniu się szkody i ograniczyć jej konsekwencje.
2. W przypadku gdy Ubezpieczony otrzymał informację o wystąpieniu przeciwko niemu na drogę sądową, zobowiązany jest o tym fakcie powiadomić Towarzystwo, nawet w przypadku gdy już wcześniej zgłosił zaistnienie zdarzenia ubezpieczeniowego.

3. Towarzystwo nie odpowiada za koszty wynikające z braku zgody Ubezpieczonego na zawarcie przez Towarzystwo ugody z poszkodowanym lub zaspokojenie jego roszczeń.
4. Po każdym zdarzeniu, którego następstwem jest wyrządzenie przez Ubezpieczonego szkody, Ubezpieczony zobowiązany jest:
  - 1) niezwłocznie powiadomić Centrum Alarmowe, nie później jednak niż w terminie 7 dni od dnia zaistnienia zdarzenia mogącego go obciążyć odpowiedzialnością cywilną, i stosować się do zaleceń Centrum Alarmowego;
  - 2) bez zgody Centrum Alarmowego nie uznawać ani nie zaspokajając roszczeń poszkodowanego, jak też nie zawierać z nim jakiegokolwiek umowy czy ugody dotyczącej zgłoszonych przez niego roszczeń;
  - 3) udzielić pełnomocnictwa osobie wskazanej przez Centrum Alarmowe na przeprowadzenie sprawy lub odwołanie się do sądu cywilnego, jeżeli przeciwko niemu poszkodowany wystąpił na drogę sądową, o ile takie żądanie zostanie zgłoszone przez Centrum Alarmowe;
  - 4) przekazać do Centrum Alarmowego, natychmiast po otrzymaniu, każde wezwanie, pozew i wszelkie inne pisma sądowe doręczone Ubezpieczonemu;
5. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 4 powyżej Towarzystwo może zmniejszyć świadczenie w takim stopniu, w jakim naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

Obowiązki Ubezpieczonego oraz postępowanie w przypadku konieczności rezygnacji z podróży

---

§ 45

1. W przypadku konieczności rezygnacji z imprezy turystycznej Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, nie później niż w ciągu 48 godzin od zdarzenia powodującego konieczność rezygnacji z imprezy, poinformować pisemnie o tym fakcie organizatora imprezy turystycznej. Niedotrzymanie terminu może skutkować ograniczeniem świadczenia do kwoty, jaka wynikałaby z kosztów rezygnacji z imprezy obowiązujących u danego organizatora imprezy w dniu zaistnienia zdarzenia.
2. Ubezpieczony zobowiązany jest powiadomić Towarzystwo pisemnie o konieczności rezygnacji z podróży, w terminie 7 dni od daty zdarzenia wymienionego w § 26 ust. 6.
3. Do zgłoszenia rezygnacji z podróży Ubezpieczony zobowiązany jest dostarczyć wszelkie dokumenty niezbędne do oceny zasadności roszczenia, a w szczególności następujące oryginały:

- 1) umowa uczestnictwa w imprezie wraz z kopią obowiązujących warunków uczestnictwa w imprezie turystycznej;
  - 2) bilet lotniczy, promowy, autokarowy wraz z potwierdzeniem opłacenia kosztów;
  - 3) potwierdzenie opłacenia kosztów imprezy;
  - 4) oświadczenie dotyczące odwołania imprezy, poświadczone przez biuro podróży;
  - 5) oświadczenie od przewoźnika o rezygnacji z biletu lotniczego, promowego, autokarowego;
  - 6) dokumentacja potwierdzająca kwotę zwrotu wystawiona przez biuro podróży w imieniu organizatora;
  - 7) dokumentacja lekarska;
  - 8) potwierdzenie od pracodawcy o przebywaniu na zwolnieniu lekarskim;
  - 9) inna dokumentacja urzędowa związana z wezwaniem Ubezpieczonego przez władze administracji państwowej.
4. W przypadku konieczności przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej Ubezpieczony zobowiązany jest niezwłocznie, najpóźniej w ciągu 48 godzin od zdarzenia powodującego konieczność przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej, poinformować Towarzystwo o konieczności i przyczynach wcześniejszego powrotu (nie później jednak niż przed udaniem się przez Ubezpieczonego w podróż powrotną) i uzyskać gwarancję ich pokrycia. W celu uzyskania gwarancji pokrycia kosztów przerwania uczestnictwa w imprezie turystycznej Ubezpieczony zobowiązany jest postępować zgodnie z wytycznymi Centrum Alarmowego.
5. W razie naruszenia z winy umyślnej lub rażącego niedbalstwa obowiązków określonych w ust. 1–4 powyżej, Towarzystwo może zmniejszyć świadczenie w takim stopniu, w jakim naruszenie przyczyniło się do zwiększenia szkody lub uniemożliwiło Towarzystwu ustalenie okoliczności i skutków wypadku.

Obowiązki Towarzystwa

---

§ 46

1. Towarzystwo ma obowiązek prawidłowo i terminowo wykonywać zobowiązania przewidziane w umowie ubezpieczenia oraz przepisach prawa, w szczególności ma obowiązek spełnić świadczenie w przypadku zajścia zdarzenia ubezpieczeniowego.
2. Towarzystwo ma obowiązek doręczenia Ubezpieczającemu i Ubezpieczonemu na piśmie lub – jeżeli osoba zainteresowana wyrazi na to zgodę – na innym trwałym nośniku OWU przed zawarciem umowy ubezpieczenia oraz obowiązek doręczenia Ubezpieczającemu polisy lub dokumentu potwierdzającego zawarcie umowy ubezpieczenia.

3. Towarzystwo, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, zobowiązane jest do zachowania tajemnicy danych dotyczących osób wymienionych w dokumentacji ubezpieczeniowej.

Reklamacje, skargi i zażalenia

---

§ 47

1. Reklamacja to wystąpienie osoby fizycznej, w tym skarga i zażalenie, skierowane do Towarzystwa, zawierające zastrzeżenia dotyczące usług świadczonych przez Towarzystwo. Inne podmioty niż osoby fizyczne mogą wnosić skargi i zażalenia zgodnie z ust. 12.
2. Reklamacja może być złożona Towarzystwu w następujący sposób:
  - 1) w formie pisemnej – osobiście w siedzibie Towarzystwa ul. Chłodna 51, Warszawa, albo drogą pocztową na adres: ul. Chłodna 51, 00-867 Warszawa;
  - 2) w formie elektronicznej na adres e-mail: ubezpieczenia.korporacyjne@axa.pl;
  - 3) ustnie – telefonicznie pod nr telefonu + 48 22 555 04 45 (koszt połączenia zgodnie z taryfą operatora) albo osobiście podczas wizyty w jednostce Towarzystwa.
3. Reklamację wnosi się do Zarządu Towarzystwa. Reklamacja może być złożona w każdej jednostce Towarzystwa obsługującej klientów.
4. Złożenie reklamacji niezwłocznie po powzięciu zastrzeżeń ułatwi i przyspieszy rzetelne jej rozpatrzenie.
5. Odpowiedź Towarzystwa na reklamację zostanie udzielona w formie pisemnej albo pocztą elektroniczną, jeżeli osoba składająca reklamację złoży wniosek o udzielenie odpowiedzi w tej formie. Dodatkowo, na wniosek osoby składającej reklamację, Towarzystwo potwierdza pisemnie lub w inny uzgodniony sposób fakt jej złożenia.
6. W przypadku gdy Towarzystwo nie posiada danych kontaktowych osoby składającej reklamację, przy składaniu reklamacji należy podać następujące dane: imię, nazwisko, adres do korespondencji, adres e-mail (w przypadku wyboru takiej formy kontaktu).
7. Odpowiedzi na reklamację Towarzystwo udziela bez zbędnej zwłoki, nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania reklamacji.
8. W szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie reklamacji i udzielenie odpowiedzi w terminie 30 dni, Towarzystwo w tym terminie poinformuje osobę składającą reklamację o przyczynie niemożności rozpatrzenia reklamacji. W takim przypadku odpowiedź na reklamację zostanie udzielona nie później niż w terminie 60 dni od dnia jej otrzymania.

9. Jeżeli osoba składająca reklamację nie zgadza się ze stanowiskiem Towarzystwa wyrażonym w odpowiedzi na reklamację, może wystąpić z wnioskiem o rozpatrzenie sprawy do Rzecznika Finansowego.
10. Osoba składająca reklamację, która nie zgadza się ze stanowiskiem Towarzystwa, może również wystąpić do sądu powszechnego z powództwem przeciwko Towarzystwu, według właściwości określonej w § 48 ust. 1 i 2.
11. Klient będący konsumentem ma także możliwość zwrócenia się o pomoc do właściwego miejscowo Powiatowego (Miejskiego) Rzecznika Konsumentów.
12. Do skarg i zażaleń wnoszonych przez inne podmioty niż osoby fizyczne mają odpowiednie zastosowanie postanowienia ust. 2–8 oraz ust. 10–11, z zastrzeżeniem że w szczególnie skomplikowanych przypadkach, uniemożliwiających rozpatrzenie skargi lub zażalenia, i udzielenie odpowiedzi w terminie 30 dni, Towarzystwo w tym terminie poinformuje osobę składającą skargę lub zażalenie o przyczynie niemożności ich rozpatrzenia, i w takim przypadku odpowiedź na skargę lub zażalenie zostanie udzielona nie później niż w terminie 90 dni od dnia jej otrzymania.
13. Towarzystwo podlega nadzorowi Komisji Nadzoru Finansowego.

Sąd właściwy do rozstrzygnięcia sporów

---

§ 48

1. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby Ubezpieczającego, Ubezpieczonego lub Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.
2. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania spadkobiercy Ubezpieczonego lub spadkobiercy Uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Postanowienia końcowe

---

§ 49

1. Wszystkie zawiadomienia i oświadczenia w związku z zawarciem i wykonaniem umowy ubezpieczenia powinny być składane na piśmie, chyba że OWU przewidują inaczej.
2. Integralną część warunków ubezpieczenia stanowi Formularz do OWU, tj. informacja sporządzona zgodnie z art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej.

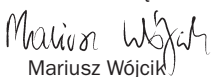
§ 50

W sprawach nieuregulowanych OWU mają zastosowanie odpowiednie przepisy prawa polskiego.

§ 51

Niniejsze OWU zostały przyjęte uchwałą Zarządu Towarzystwa nr 1/26/11/2015 z dnia 26 listopada 2015 roku i wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2016 roku.

Członek Zarządu

Mariusz Wójcik

Członek Zarządu

Janusz Arczewski

Więcej informacji uzyskasz od naszego przedstawiciela

AXA Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji S.A. Organ rejestrowy: Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy KRS, Nr KRS 38616, NIP 521-10-36-865, Kapitał zakładowy: 83 341 500 zł – wpłacony w całości

kim jesteśmy

AXA to jedna z największych grup finansowych na świecie. Wieloletnie doświadczenie i stała obecność na międzynarodowych rynkach sprawiły, że zaufały nam już 103 miliony klientów w 59 krajach.

AXA w Polsce to różnorodność ubezpieczeń ochronnych, zdrowotnych i turystycznych oraz otwarty fundusz emerytalny. To także nowoczesne rozwiązania inwestycyjne dopasowane do zróżnicowanych potrzeb klientów.

Naszym klientom oferujemy rzetelną analizę potrzeb oraz wysoki standard obsługi.

ubezpieczenia

inwestycje

emerytury

801 200 200

axa.pl

5271115